

VÄIKE-MAARJA VALLA

Infoleht

Nr 1 (112)

Jaanuar 2003

Hind 3 krooni

Olulisemat aastast 2002 Väike-Maarja vallas

Jaanuar

- Ilmus Väike-Maarja Valla Infolehte 100. number.
- Selgusid näidendikonkursi "Väike-Maarja ainekik taas lavalaudadele" tulemused. Pree-mia määrati tööle "Pildikesi par-nassiaegsest Väike-Maarjast", mille autorid on Ellu Moisa ja Ene-Riina Ruubel.
- Koostati Kiltsi kooli loodus-õpperada tutvustav voldik.

Veebruar

- Väike-Maarja postkontor kolis uutesse ruumidesse Pikk tn 7.
- Väike-Maarja raamatukogus tutvustati loomsete jäätmete käitlemise tehase rajamiseks koostatud detailplaneeringut ja keskkonnamõjude hindamise aruannet.
- Kilti rahvamajas tähistasid Kilti laulu- ja tantsumemmed ühise tegutsemise 5. aastapäeva.
- Kilti kooli rekonstrueeritud katlamaja pidulik avamine. Projekt teostati Rootsi SIDA abiga eesmärgil kasutada kütteks saepurugraanuleid. Kohal viibisid Rootsi suursaadik Eestis pr Elisabeth Borsini-Bonnier ja Rootsi peaministri abikaasa pr Anika Persson.

Märts

- Triigi spordihoones korraldas Rakvere koortesõprade klubi koertenäituse Viru Winter 2002.
- Klubi Härmalõng tähistas 15. aastapäeva.
- Kultuuriminister Signe Kivi külastas Väike-Maarja valda: Kilti põhikooli, Väike-Maarja raamatukogu ja muuseumi.
- Vallavolikogu hääletas loomsete jäätmete käitlemise tehase detailplaneeringu vastu võtmist, toimus pikett "raipete-

hase" vastu, oli suur segadus.

- Väike-Maarja gümnaasium korraldas heategevuskontserdi kooliraadio heaks.
- Tubli laulupoiss Taavi Taar esines ETV Laulukarusellis.

Aprill

- Väike-Maarja valda külas-tas Itaalia vabariigi suursaadik Ruggero Vozzi, Rooma riikliku geograafiamuuseumi direktor Serenita Papaldo abikaasadega ning Itaalia-Eesti sõprusühingu juht Constanino Moretti.
- Väike-Maarja raamatukogus toimus külaliikumisalane info-päev.
- Väike-Maarja rahvamajas toimus laste lauluvõistlus Popp-Tipp-Täpp.
- Väike-Maarja tänavatel peeti Lurichi kevadjooks.
- Väike-Maarja keskpitsil olid Georgi Kange võistlused.

Mai

- Väike-Maarja Vallavalitsus alustas tööd uutes ruumides Pikk tn 7, toimus uue vallamaja pidulik avamine ja õnnistamine.
- Väike-Maarja keskpitsil oli Gõtegori (Rootsi) noorte puhkpilliorkestri kontsert.
- Väike-Maarja muuseumis anti Valdek Pallile üle Wiede-manni nimeline keeleauhind; kõnega esines haridusminister Mailis Rand.
- Toimus Pandivere rattaralli.
- Kilti põhikoolis oli loodus-kaitsepäev.
- Väike-Maarjas avati Jõnkõ-pingi (Rootsi) kultuuripäevad Lääne-Virumaal.
- Väike-Maarja rahvamajas peeti maakondlik vanaemade pidupäev "Meenutame noorus-aega".
- Seoses metsade tuleohtlik-kusega keelas vallavalitsus Väi-

ke-Maarja valla territooriumil võõras metsas viibimise.

- Äntu Punamäel ja Sinijärve ääres peeti Lääne-Virumaa Tu-rismiklubi esindajate ja Väike-Maarja vallavalitsuse töötajate ühine talgupäev. Anti käiku uus Sinijärve-äärne telkimisplats.
- Pandivere ja Raigu külates peeti külakonverentsid.
- Pandivere päevade raames toimus Väike-Maarja raamatu-kogus konverents "Laps maa-ilmas ja maailm lapses", kus ettekannetega esinesid ka sõp-rusvaldade esindajad Tommeru-pist, Sonkajärvilt ja Hausjärvilt.
- Kilti lossis peeti Kilti Mõisa Päeva: konverents "Ees-timaalastest ja eestlastest üm-bermaailmasõitjad", "Lennuki" ümbermaailmareisi näituse avamine (meeskonnaliikmete osavõtul), Läti kandleanambli kontsert.

Juuni

- Peeti 15. Pandivere päeva.
- Rahvamajas esitati suure me-nuga näidend "Pildikesi parnas-siaegsest Väike-Maarjast".
- Triigi Lasteaed-Algkoolis toimus viimane lõpuaktus.
- Kiltis korraldati loomelaa-ger.
- Väike-Maarja kirikus õnnis-tati restaureeritud vitraažaken, restaureerimist rahastas pere-kond Tamm, teostas kunstnik Riho Hütt.
- Heili Nõgene lõpetas Väike-Maarja Gümnaasiumi kuldme-daliga. Viimati anti gümnaasiu-mis kuldmedal 1997. aastal.
- Müürikul toimusid Eesti V esivõistlused naisekandmises.
- Väike-Maarjas oli Maakait-sepäev Kaitseliidu Viru maleva eestvõtmisel: relvade näitus ja esitlused päästeameti, piirival-ve ja politsei osalusel. Toimus

Lübecki politseimeeskooori kontsert.

- Maavanem Marko Pome-rants jagas Väike-Maarja vaba-dussamba juures võidutuld Lää-ne-Virumaa valdadele, linna-dele.
- Alustati Väike-Maarja õppe-keskuse ühiselamu ehitamist.
- Kahel nädalal töötas Väike-Maarja Gümnaasiumi õpilaste suvine töö- ja puhkelaager.
- Väike-Maarja muusikakooli ja gümnaasiumi pillimängijad, lauljad ja rahvatantsijad osale-sid koolinoorte laulu- ja tantsu-peol. Pikaajalisele tantsupeol osalemise kogemusele lisandus gümnaasiumi õpilaste osalemi-ne laulupeol (viimati osales gümnaasiumi laulukoor laulu-peol 1970ndatel aastatel), güm-naasiumi lastekoorile omistati ülevaatusel I kategooria.
- Kahel nädalal tegutses Väi-ke-Maarjas laste töö- ja puhkelaager.

Juuli

- Ühe nädala töötas Kilti kooli juures laste töö- ja puhkelaager.
- Kilti lossis toimus juba 5. loomelaager.
- Kaarli talu Kujude aias tehti puukujusid.
- Segakooril Helin oli külas segakoor Digitalis Norrast, anti ühine kontsert.

August

- Kinobuss peatus Väike-Maarjas.
- Ebaveres admiral Johan Pitka talu kohas peeti vabadusristi-päeva president Arnold Rüütli ja pr Ingrid Rüütli osavõtul.
- Lõpetati Kilti mõisa pea-hoone restaureerimistööde alus-tamiseks vajalikud uuringud.

Jätkub lk. 2

Olulisemat aastast 2002 Väike-Maarja vallas

Algus lk. 1

• Lõpetati Väike-Maarja Gümnaasiumi hoonete rekonstrueerimise selle aasta tööd.
• Suusaklubi viis oma suvelaagri läbi Norras sõprusvallas Sirdalis.

September

• Väike-Maarja kirikus ja Vao tornis peeti III Väikse Maarja päeva. Ettekanetega esinesid ka kunstiajaloolane Juhan Kilumets ja klaasikunstnik Riho Hütt.

• Väike-Maarja muuseumis toimus Eduard Leppiku raamatu "Väike-Maarja Muusikaselts" esitlus.

• Pandi nurgakivi loomsete jäätmete käitlemise tehasele.

• Alustati veevedu põuase suve tõttu tühjaks jäänud kaevudega majapidamistele.

Oktoober

• Väike-Maarja gümnaasiumis ja raamatukogus oli kohtumine luuletaja ja kirjanik Ott Arderiga.

• Väike-Maarja lasteaia peeti leivapäeva.

• Toimusid vallavolikogu valimised.

• President Arnold Rüütel külastas Lääne-Virumaad, sh Mart Lepiku talu Väike-Maarjas.

• Väike-Maarja vallavolikogu esimeheks valiti Indrek Keskküla, aseesimeheks Ants Möldre.

• Lõpetati gümnaasiumi algklasside maja ümbruse teede asfalteerimine.

• Lõpetati Väike-Maarja aleviku vee- ja kanalisatsiooni-trasside rekonstrueerimise II etapi tööd.

• Väike-Maarja gümnaasiumi algklasside õpilastele toimus koolivaheaja lastelaager "Võõrsil hea, kodus parem".

November

• Avispea talunik Jaak Läänemets sai Aasta Põllumehe tiitli.

• Väike-Maarja muuseumis toimus valla mittetulundusühenduste kokkusaamine.

• Väike-Maarja vallavanema valimised ei õnnestunud.

• Väike-Maarja õppekeskus tähistas 40. aastapäeva.

• Kilti Põhikooli direktorile Lembit Keerusele omistati Kodanikupäeva aumärk – hinnaline kingitus kodanikukohuse silmapaistvalt hea täitmise eest.

Detsember

• Käivitus projekt "Väike-Maarja valla ettevõtlusuuring".

• Vallavanemaks valiti Olev Liblikmann.

• Väike-Maarja rahvamaja tähistas juubelikontsert-peoõhtuga oma 90. aastapäeva.

• Tähistati Triigi raamatukogu 50. aastapäeva.

• Väike-Maarja Avaliku Internetipunkt sai Saastaseks.

• Lõpetati Triigi puhastuseadmete renoveerimistööde selle aasta tööd.

• Lõpetati Väike-Maarja prügilasulgemistööde I etapp.

• Tööd alustas uus Väike-Maarja koguduse vaimulik Ahto Mäe.

• Väike-Maarja Gümnaasium korraldas heategevuskontserdi kooliraadio heaks.

• Kultuurkapitali Lääne-Virumaa ekspertgrupp andis välja jõulupreemia Väike-Maarja Muusikakooli direktorile Vallo Taarile kui noorte muusikute kasvatajale ja tunnustas tänu-toetusega Väike-Maarja Valla Rahvamaja direktorit Mare Taari.

2002. aastal

• Väike-Maarja vallas sündis 40, suri 77 inimest.

• Väike-Maarja Gümnaasiumi lõpetas kevadel 24 abiturienti, gümnaasiumi põhikooliosa 62 õpilast. Sügisel asus gümnaasiumi 1. klassi õppima 39 õpilast.

• Kilti Põhikooli lõpetas kevadel 16 õpilast, 1. klassis asus õppima 12 õpilast.

• Suvisel põua tagajärjel jäid tühjaks 72 majapidamise kaevud.

VALLAVALITSUSES

17. detsembril 2002. a

1. Maaküsimused.

Nõustuti:

• Varangu külas asuva 2,08 ha suuruse VÄLLIOJA katastriüksuse tagastamisega AARE SAK-KOOL'ile;

• Kännuküla ja Raeküla külas asuva 8,88 ha suuruse KOPLIALE katastriüksuse tagastamisega TOOMAS SÖMER'ile;

• Raeküla külas asuva 8,26 ha suuruse NIINEMÄE katastriüksuse tagastamisega JUHAN LINDRE'le;

• Triigi külas asuva 4,83 ha suuruse KUUSEMÄE katastriüksuse tagastamisega VELLO RAUD-VEE'le;

• Avispea ja Pudivere külas asuva 11,99 ha suuruse KRAAVI katastriüksuse tagastamisega ANDRES KAEVU'le;

• Varangu külas asuva 4,97 ha suuruse NARENIDU katastriüksuse tagastamisega JÜRI EVEL'ile;

• Eipri külas asuva 1,9412 ha suuruse OUNAPUU katastriüksuse tagastamisega ENE EIGI'le ½ mõttelises osas ja VILMA TEPP'ile ½ mõttelises osas.

Määrati

• Ene Eigi poolt riigile tasutav võlg TUHAARU katastriüksuse tagastamise eest nõudeõiguse osast suuremana.

Kinnitati:

• Väike-Maarja alevikus Lõuna tn 10 asuva munitsipaalomandisse taotlemiseks moodustatava katastriüksuse piiride kulgemise ettepanek;
• Eipri külas enampakkumisega erastamiseks moodustatava katastriüksuse piiride kulgemise ettepanek.

Pikendati järgmiste õigusvastastelt võõrandatud maade tagastamise menetluse lõpetamise tähtaega:

• Vao külas asuv Uustalu 11;
• Aavere külas asuv Peebo A-9;
• Pudivere külas asuv Kivistiku A-12;

• Liivaküla külas asuv Arumetsa A-23;

• Kilti alevikus Kalda tn 10 asuv Ehituskrunt A-76;

• Vorsti külas asuv Oja A-96;
• Kilti alevikus Liiduri tn 26 asuv Tamme 10b;

• Ärina külas asuv Laanepüü A-9;
• Pikevere külas asuv Jagori 4;

• Raigu külas asuv Väljavahi A-2;
• Ebavere külas asuv Kuriku A-9.

2. Koristusteenuse riigihanke tulemuste kinnitamine.

Otsustati kinnitada Väike-Maarja valla koristusteenuse 2003-2005 riigihanke 006241 võitjaks OU Clean Up.

3. Avispea Vabakoguduse avaldus.

Otsustati pikendada Avispea Vabakogudusega 02.09.1997. a kinnitatud lepingut kuni 01.02.2003.

4. Ehitusõiguse andmine.

Otsustati anda Ellen Kuntorile ehitusõigus kamina ehitamiseks aadressil Tamsalu mnt 3-4 ja Anu Põldmale kamin-ahju ehitamiseks aadressil Tamsalu mnt 5-12 Väike-Maarja alevikus.

5. Ehitusloa andmine.

Otsustati anda järgmised ehitusloa: Väike-Maarja Päästekoolile õppeväljaku õppehoone ehitamiseks Vao külas kehtivusega kuni 15.12.2004, Urve Aasumetsale abihoone ehitamiseks aadressil Jaama 16 Väike-Maarja alevikus kehtivusega kuni 15.12.2004, Eduard Krügerile kahjutulest säilinud hoone rekonstrueerimiseks elamuks asukohaga Pandivere külas kehtivusega kuni 15.12.2004.

6. Kasutusloa andmine.

Otsustati anda järgmised kasutusloa: Lia Kivastele hoone I korruse kasutamiseks kauplusena aadressil Pikk 2 Kilti alevikus, osaühingu Joosand teenindushoone juurdeehitusele aadressil Pikk 16 Väike-Maarja alevikus, osaühingu Siili Süsi tootmishoonetele aadressil Koonu küla, Asta Kuristiku garaažile asukohaga Triigi külas.

7. Kauplemislubade väljastamine.

Otsustati väljastada tähtajatud kauplemisluba koos alkohoolsete jookide jaemüügi õigusega järgmiselt: OU Turva kauplus-bussile (riikl

reg nr 794 PAB) ja füüsilisest isikust ettevõtja Tiitu Krügeri kauplusele "Tiitu pood" asukohaga Pandivere külas.

8. 2003. aasta eelarve projekti koostamise ajaline tegevuskava.

Otsustati võtta 2003. a valla-eelarve koostamise kava teadmiseks ja täitmiseks.

9. Informatsioon.

• Abivallavanem Kaarel Moisa tegi ettepaneku tasuda majaühistutele hooldustasu vallale kuuluvate üüri-kohterite eest. Vallavalitsuse liikmed nõustusid ettepanekuga.

• Arendus-ettevõtlusnõunik Katrin Tirman tutvustas EOMapi pakkumist paigaldada valla piirile välikaart. Otsustati küsida hinnapakkumist.

• Finantsosakonna juhataja Helve Pugonen informeeris vallavalitsuse liikmeid Sven Keslerile välja makstud 5 kuu hüvitisest vallavolikogu 1996. a otsuse alusel.

• Abivallavanem Kaarel Moisa tutvustas raudteeameti kirja Kilti peatuse lülitamise kohta suvisesse sõidugraafikusse alates 25.05.2003. a.

• 24. ja 31. detsembril on suletud AIP, raamatukogud ja noortekeskus.

24. detsembril 2002. a

1. Maaküsimused.

Nõustuti

• Äntu külas asuva 7,52 ha

suuruse VIGALA katastriüksuse tagastamisega MAIDU AIMSE'le.

Pikendati järgmiste õigusvastastelt võõrandatud maade tagastamise menetluse lõpetamise tähtaega:

- Eipri külas asuv Tuhaaru 14;
- Liivaküla külas asuv Liiva A-32;
- Müüriku külas asuv Vainola A-4;
- Varangu külas asuv Uustalu A-11;
- Pudivere külas asuv Metsavahi A-28;
- Koonu külas asuv Saare A-42;
- Pikevere külas asuv Tõnsu 26;
- Ebavere külas asuv Ebavere A-40.

2. Ehitusõiguse andmine.

Otsustati anda Andres Tiigiveele ehitusõigus tulekahjus hävinud elamu ehitamiseks endistes gabariitides Äntu külas ja Kersti Eelmaale kaminahju ehitamiseks aadressil Ehitajate tee 9-21 Väike-Maarja alevikus.

3. Kasutusloa andmine.

Otsustati anda kasutusloa garaazhiühistu Säte 22boksilesele garaazhile aadressil Põhja 13D ja Enn Saatmanni elamule aadressil Ebavere küla.

4. Jõulukonkursi tulemuste kinnitamine.

Otsustati jagada auhinnafond 3000 krooni järgmiste eraõiguslike asutuste vahel: Vainu Tare, OÜ Joo-sand Georgi kauplus ja Georgi söögituba, FIE Leili Allikalt tööstuskau-pade kauplus ning jagada auhinna-fond 1000 krooni järgmiste avalik-õiguslike asutuste vahel: Väike-Maarja lasteade, Vao päevakeskus, Väike-Maarja rahvamaja, Väike-Maarja hooletande- ja tervisekeskus, Kilti põhikool, Väike-Maarja gümnaasiumi algkoolimaja, Kilti lasteade.

5. Kinnistu omandamine.

Otsustati nõustuda PUHASTUS-SEADMETE katastriüksuse jagami-se teel moodustatud PUHASTI katastriüksuse omandamisega.

6. Äriruumi üürilepingu sõlmimine ASga Eesti Telefon.

Otsustati pikendada 17.10.1997. a aktsiaseltsiga Eesti Telefon sõlmitud äriruumi üürilepingut Triigi külas asuva telefonikeskjaama ruumi üürimiseks kuni 31.12.2007. a.

7. Kauplemisloa pikendamine, kauplemiseks nõusoleku andmine.

Otsustati väljastada kauplemis-luba koos alkohoolsete jookide jaemüügi õigusega AS OG Elektra kauplusele Pandivere aadressil Simu-na mnt 4A Väike-Maarja alevikus kuni 31.12.2010, väljastada tähtjatu kauplemisluba koos alkohoolsete jookide jaemüügi õigusega OÜ Liaan Liaani äriale asukohaga Pikk 2 Kilti alevikus ja anda nõusolek OÜ Kiiker rändkauplusele kauplemiseks Väike-Maarja valla territooriumil.

8. Informatsioon.

· Vallavanem Olev Liblikmann esitas informatsiooni Lääne-Viru Ühisomavalitsuskogus arutusele olnud küsimustest.

· Aasta viimane vallavalitsuse istung toimub 31. detsembril algusega

kell 10.00.

31. detsembril 2002. a

1. Maaküsimused.

Nõustuti:

- Raigu külas asuva 10,21 ha suu-ruse KIVISTIKU katastriüksuse ta-gastamisega ANDRUS NEEM'ele;
- Liivaküla külas asuva 8,80 ha suuruse KAMBIVESKI katast-riüksuse tagastamisega ILMAR MEINDORF'ile;
- Pikevere külas asuva 34,53 ha suuruse HINDRIKU katastriüksuse tagastamisega ANDRES VATSEL'ile ½ mõttelises osas ja MIHKEL TRUUP'ile ½ mõttelises osas.

Määrati kompensatsioon:

- Tiitu Maranile õigusvastastelt võõ-randatud Sandimetsa Lilleoru A-3, Sandimetsa Andi A-5 ja Pihklamäe A-6 maadest tagastamisele mittekuu-luva maa eest;
- Pelle Liivele, Sandor Liivele ja Valdar Liivele õigusvastastelt võõran-datud Sepa 7 maast tagastamisele mittekuluva maa eest;
- Alvi Pensale õigusvastastelt võõ-randatud Inno 1 maast 1/3 mõttelise osa eest.

2. Hariduskuludeks määratud eraldiste kinnitamine.

Otsustati kinnitada Väike-Maarja valla kooliühitule, nende õppealal asetäitjate ja õpetajate palgafond, summad õpikute soetamiseks, õpetajate täiendkoolituseks ning lasteadeade õpetajate koolituskulud vastavalt ettepanekule. Rahaliste vahendite jääk summas 40 675 krooni suunata valla 2003. a eelarvesse.

2. Hariduskuludeks määratud eraldiste kinnitamine.

Otsustati kinnitada Väike-Maarja valla kooliühitule, nende õppealal asetäitjate ja õpetajate palgafond, summad õpikute soetamiseks, õpetajate täiendkoolituseks ning lasteadeade õpetajate koolituskulud vastavalt ettepanekule. Rahaliste vahendite jääk summas 40 675 krooni suunata valla 2003. a eelarvesse.

3. Lasteaia tootlustamise ümberkorraldamisest.

Otsustati tunnista da kehtetuks val-lavalitsuse 29.10.2002. a korraldus nr 478, anda Väike-Maarja lasteaia tootlustamise korraldamine üle Väike-Maarja gümnaasiumi tootlustajale alates 03.02.2003. a ja kinnitada toi-tlustamise korraldamise leping füü-silisest isikust ettevõtja Valter Pugo-neniga kuni 01.08.2003. a.

4. Toetuse taotlemine.

Otsustati nõustuda Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusele projekti "Ebavere küla tootmistooni sisse-sõidutee renoveerimine" jaoks toe-tuse taotlemisega summas 227 799 krooni.

5. Projekteerimistingimuste kinnitamine.

Otsustati kinnitada projekteeri-mistingimused puurkaevu rajami-seks Kangro kinnistu koosseisu kuuluvale katastriüksusele Nõmme külas Väike-Maarja vallas.

6. Eelarve jääkide suunamine.

Otsustati lisada 2002. a vallaeel-arve tuludesse toimetulekutoetus summas 122 000 krooni, suunata 2003. a vallaelarvesse toimetuleku-toetuse ja Väike-Maarja gümnaasiumi söökla investeeringute summad.

7. Ehitusloa andmine.

Otsustati anda ehitusloa kehti-vusega kuni 31.12.2004 Andres Kaevule teravilja hoidla-kuivati ehitamiseks Triigi külas Väike-Maarja vallas.

8. Kasutusloa andmine.

Otsustati anda kasutusloa Johan-nes Pello elamule ja kõrvalhoonele aadressil Kolde 7 Väike-Maarja alevikus ning Väike-Maarja Tarbijate Ühistule kuuluva teenindushoone I korrusele aadressil Pikk 9 Väike-Maarja alevikus.

9. Inventari mahakandmisakti kinnitamine.

Otsustati kinnitada Väike-Maarja gümnaasiumi inventari mahakand-misakt summas 8958.98 krooni.

10. Kauplemisloa väljastamine.

Otsustati väljastada tähtjatu kaup-lemisluba koos alkohoolsete jookide jaemüügi õigusega osahinguga Liaan Liaani äriale asukohaga Triigi külas Väike-Maarja vallas.

11. Informatsioon.

· Ehitusnõunik Tarmo Kastemäe tutvustas Väike-Maarja aleviku keskvaljaku arhitektuurset lahendust, millega saab tutvuda valla kantsleis kuni 14. jaanuarini.

7. jaanuaril 2003. a

1. Kaitse-eeskirjade keskkon-naekspertiiside kooskõlastamine.

Otsustati kooskõlastada Äntu maastikukaitseala kaitse-eeskirja keskkonnaekspertiis, pidades vajalikuks Nõmmeveski paisjärve, Turbajärve ja Liivajärve ümbritseva maa-ala liitmist maastikukaitsealaga ning seal piirangukaitsevööndi kaitsekorra kehtestamist, kooskõlastada Varangu looduskaitseala kaitse-eeskirja keskkonnaekspertiis.

2. Sotsiaaltoetuse eraldamine.

Otsustati eraldada ühekordset toetust tulekahjus kannatanud perekonnale summas 4000 krooni.

3. Informatsioon.

· Ehitusnõunik Tarmo Kastemäe tutvustas Väike-Maarja aleviku keskvaljaku arhitektuurset lahendust, ühtegi kirjalikku parandusettepanekut ei laekunud. Projekti tutvustatakse ka volikogu juhatause koosolekul.

· Arendus-ettevõtlusnõunik Katrin Tirman tutvustas rahandusminis-teriumi informatsiooni EL struk-tuurfondidest raha taotlemise korda. Enne valla projektide esitamist on vajalik sisse viia muudatused valla arengukavas. Arendus-ettevõtlus-nõuniku kohustuseks jääb arengu-kava muutmise ajakava koostamine.

14. jaanuaril 2003. a

1. Maaküsimused.

Nõustuti:

- Pudivere külas asuva 9922 m² suuruse KÜTI katastriüksuse ostu-eesõigusega erastamisega RAIVO TALVIS'ele;
- Avispea külas asuvast vabast

metsamaast moodustatud 2,38 ha suuruse ROHU katastriüksuse moodustamisega;

· Vao külas asuva ligikaudu 7,9 ha suuruse Meibaumi karjääri maa riigi omandisse jätmisega;

· Nõmme külas asuva VESKI-HANSU kinnistu jagamisega järg-miselt: VESKIHANSU-KERSTI – pindalaga 20,14 ha ja VESKI-HANSU-MARISE – pindalaga 4,61 ha;

· Nõmme külas asuva ROSSI kin-nistu jagamisega järgmiselt: ROSSI-AILI – pindalaga 42,03 ha, ROSSI-TOIVO – pindalaga 4,71 ha, ROSSI-LAURI – pindalaga 6,31 ha ja ROS-SI-VEIKO – pindalaga 2,16 ha.

Kinnitati

· vallavalitsuse seisukoht voli-kogu maakomisjoni määruse eelnõu "Maamaksumäärade kehtestamine" kohta: mitte toetada maamaksumäärade vähendamist 2003. aastal.

2. Dotatsiooni määramine bussiliini teenindamise eest.

Otsustati määrata OÜ-le Tapa Autobussipark bussiliini nr 59 dotatsioon 2002. a detsembrikuu eest summas 7814.25 krooni.

3. Teederegistri korrastamise eelnõu volikogule.

Otsustati esitada valla teederegistri korraldamise otsuse eelnõu kinnita-miseks vallavalikogu jaanuarikuu istungile.

4. Projekteerimistingimuste kinnitamine.

Otsustati väljastada projekteeri-mistingimused kamina paigaldus-projekti koostamiseks Väike-Maarja alevikus Tamsalu mnt 3-12.

5. Riigikogu valimisteks jaos-konnakomisjonide moodusta-mise eelnõu volikogule.

Otsustati esitada jaoskonnako-misjonide moodustamise otsuse eelnõu kinnitamiseks vallavalikogu jaanuarikuu istungile.

6. Kauplemisloa väljastamine.

Otsustati väljastada kauplemis-luba füüsilisest isikust ettevõtja Jaan Vainult Veterinaarteenuse kauplu-sele aadressil Pikk 14A Väike-Maarja alevikus kuni 15.01.2013. aastani.

7. Informatsioon.

· 2003. a puhkusevaldused tuleb esitada vallakantsleis 24. jaanuariks.

· Kultuuri- ja spordiosakonna ju-hataja Ilve Tobreluts tegi ettepaneku esitada maakonna 2002. aasta tegijate ja kultuuriauhinna saajate väljaselgi-tamiseks vallapoolsed kandidaadid.

· Arendus- ja ettevõtlusnõunik Katrin Tirman tutvustas valla arengukava muutmise ajakava.

· Haridusosakonna juhataja Raili Sirgmet palus kõigil tutvuda valla integreeritud kooli projektiga ja teha ettepanekuid.

Kultuuri ja vaba aja korraldus vajab vahendeid

Jaauari alguses said valla kultuuri- ja spordivaldkonnas tegutsevate asutuste ja kollektiivide juhid ning mittetulundusühenduste esindajad kutse ühisarutelule. Kutsujateks olid volikogu haridus- ja kultuurikomisjon ning valla kultuuri- ja spordiosakond.

Huvigruppide soovide realiseerimine toimub eelarve kaudu

Ühena valimislubadustest oli väärtustatud kokkusaamisi, et koos selgitada erinevate huvigruppide soove ja vajadusi. Tutvustades eelarve koostamise põhimõtteid, andis Peeter Albi üldiseks kasutamiseks raamatukogule üle hiljuti koostatud "Eelarve koostamise käsiraamatu kohalikele omavalitsustele". Seal on öeldud, et "Kui Te esindate avalikkust ... annab eelarve Teile võimaluse kaasa rääkida valla tuleviku kujundamisel".

Kultuuri ja rahvaspordi valdkonnas tegutseb vallas arvukalt asutusi ja kollektiive. Nende vahetud majanduskulud on eelarvest küll üldjuhul kaetud, kuid samas vajatakse toetust ka sisuliseks kultuuritegevuseks ja mitmesuguste praktiliste küsimuste lahendamiseks.

Seekordne arutelu oligi korraldatud selleks, et avaldada omi mõtteid seoses eelarve formeerimisega teemal "Milline on Teie tegevusvaldkonnas valla suurim probleem ja milles näete selle lahendust". Kui iga taotleja osas püüda aasta eelarves ära lahendada vähemalt üks probleem, kujuneb sellest tervikuna välja kultuuri ja spordi valla valdkonna arendamise programm.

Arengukava vajab uuendamist

Ilve Tobreluts esitas analüüsi valdkonna olemasolevast arengukavast ja selle täitmisest paari möödunud aasta jooksul. Mõne aasta eest valminud valla arengukavas kavandatud on palju ellu viidud või teostamisel. Paljud aga ootab veel oma järjekorda. Aja jooksul on olukorrad, arusaamad, võimalused ja vajadusedki muutunud ja seetõttu peab arengukava aeg-ajalt läbi vaatama, parandama ja täiendama, et selle järgi oleks võimalik valdkonna tegevust korraldada. Arutelu käigus tehti palju uusi ettepanekuid.

Komisjoni esinaine Li-Ann Lehtmetso poolt juhitud arut-

elus koorsid jooksvatest probleemidest käesolevaks aastaks välja mitmed eelarves rahastamist vajavad küsimused, millest eelkõige jäid kõlama hoonete remondivajadused.

Kokkuvõtlikult võiks kuuldust olulisemana nimetada järgmist:

- **Väike-Maarja Valla Rahvamaja.** Rahvamaja direktor Mare Taar esitas põhjaliku ülevaate rahvamaja tegevuse laiaulatuslikkusest ning vajakajäämistest nii sisulise kultuuritegevuse kui rahvamaja remondi finantseerimisel.

- **Väike-Maarja Muusikakool.** Direktor Vallo Taar avaldas lootust ruumide remondiks ning pidas oluliseks võimalikku vallapoolset toetust pasuna-koorile instrumentide soetamiseks.

- **Raamatukogude internetiseerimise projekti jätkamine.** Väike-Maarja Valla Raamatukogu juhataja Irma Raatma rääkis eeskätt vajadusest EV kultuuriministeeriumi poolt finantseeritavast raamatukogude internetiseerimise projektist, millega meie vallas avaneb võimalus saada Kilti ja Triigi raamatukogudesse arvutid ja Internetiühendus. See projekt eeldab ka meiepoolseid investeeringuid eelkõige vajalike ruumide remontimise näol.

- **Väike-Maarja Muuseum.** Muuseumi juhataja Reeli Freiental tõi esile tuletõrje- ja valvesignalisatsiooni paigaldamise ja maja soojustamise vajaduse.

- **Turismitalitus.** Valla turismikorraldaja Ellu Moisa sõnul on suurim probleem trükiste tõlkimis- ja kirjastamiskulude vähesus.

- **Spordihoone.** Ka spordihoone juhataja Aule Rebane pidas esmatähtsaks maja soojustamist ning sauna- ja riietusruumide ümberehitamist.

- **Ujula.** MTÜ Väike-Maarja Valla Rahvaspordiklubi esindaja Ants Rikberg lähtus hiljuti Eesti spordi kongressil kuulnud kandvast mõttest – tervisesport üle Eesti tähelepanu alla! ja tõi taas päevakorra le ujula ehitamise vajaduse. See peaks olema üks prioriteetseid objekte vallas, mis ELi tõukefondide toel valmis tuleks ehitada. Samas on oluline arendada edasi ka Ebavere radu.

- **Adam Johann von Krusensterni nimeline MTÜ.** MTÜ juhataja liikme Lembit Keeruse

sõnul on 2003. a tegevus suunatud admiral A. J. von Krusensterni juhitud esimese Vene ümbermaailmareisi alguse 200. aastapäeva tähistamisele. Sel puhul korraldatakse Kilti mõisas augustikuus teaduskonverents ning nähakse vaeva selle nimel, et valmiks nii ümbermaailmareisi, Krusensterni elu ja tegevust kui ka Kilti lossi tutvustav film.

Investeeringute prioriteet number üks – ujula ja sellega seotud vabaaja kompleks

Kuna eelarve võimaldab valla bilansis olevatel objektidel ainult avariilisi töid teha, peab lisaks jooksvatele küsimustele 2003. aasta eelarves kajastuma ka järgneva aasta ELi struktuuriabi raames finantseerimisele tuleva investeeringuprojekti ettevalmistus ja selle finantseerimine. Valla lähiaastate investeeringute eelarve peaks kindlasti sisaldama ELi tõukefondidest taotletavate projektide kaasfinantseerimist. Ujula ja sellega seotud kompleks oleks üsnagi sobivaks prioriteediks struktuuriabi programmis aastaks 2004.

Et Euroopa Liidult liitumisjärgselt investeeringutoetust küsida, peab vallal taotlemise hetkeks olema valmis teostavusuringute pakett. See sisaldab vastavaid uuringuid ja analüüse, tehniliste lahenduste ja teh-

nilise eelprojekti olemasolu ning läbiviidud tasuvusuuringuid ja koostatud pakkumisdokumente. Põhitöö paketi koostamiseks peakski valdavalt toimuma alanud eelarveaasta jooksul.

Ujula kui investeeringute objekti prioriteetsust kinnitab ka eelmise aasta lõpus Infolehe vahendusel läbiviidud küsitlus. Sellest kokkuvõtteid tehes selgus, et 49-l tagastatud vastus-ankeedil oli enim kordi eelistatud ujulat, aga oluliseks peeti ka rahvamaja, õppekeskust ja gümnaasiumi. Majanduslik pool – kanaliseerimised, teed, tänavad jne leidis märksa tagasihoidlikumat äramärkimist. Küsitluses osalejaid oleks võinud hoopis rohkem olla, siis oleks tulemus ka paremini kajastanud tegelikke vajadusi ning oleks rohkem abistanud volikogu ja vallavalitsust prioriteetide seadmisel ja eelistuste tegemisel.

Vallajuhtidel tuleb hakata prioriteete sõnastama juba ka aastateks 2005 ja 2006, et ELga liitumise korral võiks kogukond sellest täiel määral kasu saada.

Peeter ALBI,
vallavalikogu haridus- ja kultuurikomisjoni aseesimees

Ilve TOBRELUITS,
valla kultuuri- ja spordiosakonna juhataja

Väike-Maarja valla arengukava muutmisest

EL liikmeks astumine avab Eestile võimaluse kasutada majandusliku ja sotsiaalse arengu kiirendamiseks lisaks oma ressurssidele EL poolt antavat mitmekülgset abi. Välisabi taotluse (projektide) koostamisel võetakse aluseks kohaliku omavalitsuse arengukava.

Väike-Maarja valla arengukava aastateks 2000-2005 koostati Phare projekti raames 2001. a. Tänapäev on paljud kavandatud tegevused ellu viidud ning on lisandunud uued ideed. Seega vajab arengukava muutmist. Kuna arengukava on vajalik eelkõige valla elanike endi jaoks ja mõjutab ühel või teisel viisil siin elavate in-

meste tulevikku, siis on tähtis, et kõigil asjast huvitatutel oleks võimalik arengu kavandamise protsessis kaasa rääkida.

Alates 19. veebruarist kuni 1. märtsini on muudatustega arengukava välja pandud Väike-Maarja valla kantseleis ja raamatukogus. Arvamuste, kommentaaride ja ideede jaoks on samades kohtades spetsiaalsed kaustikud. Kehtiva arengukava leiab Väike-Maarja kodulehel www.v-maarja.ee, vallavalitsuses ja raamatukogus. Kõik ideed on teretulnud!

Katrin TIRMAN,
arendus-ettevõtlusnõunik

Tulekahjudest eelmisel aastal

Kokku kutsuti meie vallas tuld kustutama 22 korral.

Nendest:

- 8 – praht, põhk, kulu jms
- 7 – elamu
- 2 – tahm korstnas
- 1 – kõrvalhoone (Koonus vana mõisahoon)

1 – koolis (Väike-Maarja gümnaasiumi algklasside majas tekkis koridori elektrijuhistik harukarbis lühis)

1 – saunalaagi (Müürikul)

1 – masuudimahuti endises Kaarma piiritusetehase masuudihoidlas, kui seda gaasilõikuritega tükeldama hakati

1 – mets Liivakülas (Metsaomanik hakkas 26. aprillil tuulise ja kuiva ilmaga oma lageraie langil oksavaalusid põletama. Tuli väljus kontrolli alt ja läks oma ning naabri metsa).

Prahi, põhu, kulu jms põletamise eest, kui tuli väljus kontrolli alt, määrasin neljale kodanikule rahaträhi.

Traagiliselt algasid tulekahjud elamutes:

3. jaanuaril kell 21.06 avastati Pikeveres elamu põleng. Majas üksinda elav Leonhard Sapelson hukkus.

7. veebruaril kell 21.00 Eipris elumaja II korrusel

plahvatas gaas, kui noormehed "vindilise" peaga tahtsid hakata gaasipliidil kohvivett keetma.

8. aprillil Pikeveres kahekorruelise maja juures põletasid majaelanikud kulu ja jätsid tule järelevalveta. Tuli ronis keldriakna raamide kallale.

19. mail süttis Kiltis Liiduri 11 elamu koridoris elektrijuhistik isolatsioon.

25. juulil pani Pikeveres Suviste maja põlema majaomaniku lesk.

18. novembril kell 00.51 teatati häirekeskusele, et Kiltis Pikk 11 põleb kahekorrueline puidust elumaja. Kohalerutanud tuletõrjujad-päästjad nägid, et leegid olid akendest ja katusest väljas. Nad leidsid kõrvalhoones põhu alla pugenud Aare Laanemetsa, kes oli saanud veidi tules kannatada. Tema elukoht on Jõgevamaal Pedja külas.

7. detsembril kutsuti tuletõrjujad Pikeveresse, kus olid süttinud ahju vastu laotud küttepuid.

17. detsembril kell 06.28 avastati Koonus, et põleb vana mõisahoon. Elekter ja küttekolded hoones puudusid.

Allpool toon ära võrdlusrvud eelmise aastaga:

Kokku tulekahjusid hoonetes ja rajatistes

Neist: %

loomakasvatushoonetes

eluruumides

abihoonetes

muudes hoonetes

Põhjuse järgi: %

hooletus lahtise tulega

elektrilühis

kütteseadmed

tuleohutusnõuete rikkumine

süütamine

teadmata põhjused

Järeldused jäävad Teie teha.

Olavi LOSSI,

tuleohutusejärelevalve
juhtivinspektor

2001	2002
16	13
44	0
36	69
12,5	15,4
7,5	15,6
31	31
25	15
19	8
19	31
-	8
6	7

Lugupeetud valla ettevõtjad!

Ajavahemikus 1997–2000 tegutses Väike-Maarja vallas Ettevõtjate Klubi, mille raames korraldati seminare, kuhu kutsuti esinema inimesi erinevatest valdkondadest – ministrid, pankade juhid, maksuameti, haigekassa ja tööhõiveameti spetsialistid, fondide esindajad jt, kes jagasid huvipakkuvat informatsiooni valla ettevõtjatele. Samuti tehti väljasõite – 1998. aastal külastati Maailma Tööstusmessi ning 2000. aastal Expo 2000 Hannoveris. Regulaarselt võttis klubi tegevusest osa kuni 30 inimest.

Suurem osa ettevõtlusuuringu ankeeti täitnud ettevõtjatest on huvitatud Ettevõtjate Klubi tegevuse taaskäivitamisest. Klubi tegevusteks oleks ühelt poolt ettevõt-

lusalase teabe hankimine, seminaride ja kursuste korraldamine, osavõtmine ühisüritustest, informatsioon vallas toimuva kohta (planeeringud, arengukavad jne.) ja palju muud, mis pakub ettevõtjatele huvi. Teiselt poolt on võimalik seminaride osa ühildada sportlike üritustega.

Ootame kõiki valla ettevõtjaid osa võtma Ettevõtjate Klubi avaüritusest Väike-Maarja raamatukogus 18. veebruaril kell 18.00. Ürituse raames räägitakse erinevatest rahastamisvõimalustest täna (eelstruktuurfondid jt toetusprogrammid) ja homme (EL tõukefondid), võetakse arutluse alla Ettevõtjate Klubi edasine tegevus.

Katrin TIRMAN,
arendus-ettevõtlusnõunik

Vee ja kanalisatsiooni võlglastel seisuga 31.12.2002

Vaatamata korduvatele meeldetuletustele on vee- ja kanalisatsiooni eest osatühingule Pandivere Vesi pikaajaliselt võlgu alljärgnevad Väike-Maarja valla elanikud:

Kadi Kond	- alates 2001. aastast (näit ütle mata)
Olev Vinkel	- 406.65 + ütle mata näit
Liivi Part	- 3810.70
Märt Sibrits	- 1818.60
Thea Oljum	- 522.80
Elmar Tolsberg	- 827.45
Toltsejev	- 744.20
Gunnar Lääts	- 165.65
Malle Kudi	- 483.00
Heldur Buht	- 2000.60
Tarmo Hansar	- 2705.50
Meinhard Zuravljov	- 1140.00
Hillar Leemets	- 927.70 (Ehitajate tee 7 eest)
Heino Raidla	- 498.90 (vana võlg) + 5 kuu kulu
Aivar Kroll	- 967.40
Kalle Kivipõld	- 721.90 (vana võlg) + 3 kuu kulu
FIE Juhan Sõnum	- 494.00 (õllesaali võlg)
Jaan Orgla	- 988.00
Pille Loooris	- 2790.65
Ellen Kull	- 4419.00

Võlad san. tehniliste tööde eest:

Heldur Buht	- 405.00
Ülle Kaldre	- 300.00

Kõik võlad on pikemad kui 1 aasta.

OÜ Pandivere Vesi

MAA ERASTAJAD JA TAGASTAJAD, kellele on maa mõõdetud ning valla poolt maa erastamise või tagastamise korraldused tehtud!

Paljudel maa erastajatel ja tagastajatel on tasumata vallale katastriüksuse moodustamise eeltoimingute eest. Selliste katastriüksuste moodustamise toimikud seisavad valla maakorraldusosakonnas seni kuni on teatatud (kas kirjalikult või suuliselt või telefoni teel), et on tasutud vastavad summad. Mitmele isikule oleme saatnud juba korduvalt sellekohaseid teateid, kuid vastust ei ole saanud. Järgmises valla Infolehes avaldame nimekirja isikutest, kellel on tasumata vastavalt kas 100 või 200 krooni katastriüksuse moodustamise eeltoimingute eest.

Diana SEEPTEP

Jõulukonkurss 2002

Mida siis komisjon tähele pani ja arvas? Üldiselt paistis silma läbimõeldus ja stiilsus nii vormis kui värvis, seda eriti gümnaasiumi mõlemas majas, Kiltsi koolis ja lasteaias, Väike-Maarja lasteaias ning Väike-Maarja rahvamajas.

Palju oli kasutatud lihtsat looduslikku materjali ning loobutud üleliigsetest kurinatest. Selles osas paistsid välja Vainu Tare, Triigi metskond, Väike-Maarja lasteaed, Vao päevakodu.

Kahju oli kohati sellest, et hästi mõeldud ja korralikult teostatud kompositsioonid jäid esile tulemata ruumivähesuse ja vajaliku fooni puudumise tõttu. Nii oli see Kaarma tanklas ja kaupluses Edu.

Olid mõned väga huvitavad ja mõtteid püüdvad detailid nagu Caritases aknaorvas härmas linnupesa roosiga, mis viis vaataja mõtled kaunile jõulukooralile. Väga pidulikult mõjusid Väike-Maarja lasteaias erineva jämedusega karuputke vartest kokku seotud kimbud nagu

orelivilid, kust kohe hakkab kostma ülev talvesümfoonia. Kaunis oli algklasside majas sinises klassis jäälillede akna foonil lihtne sinine kompositsioon.

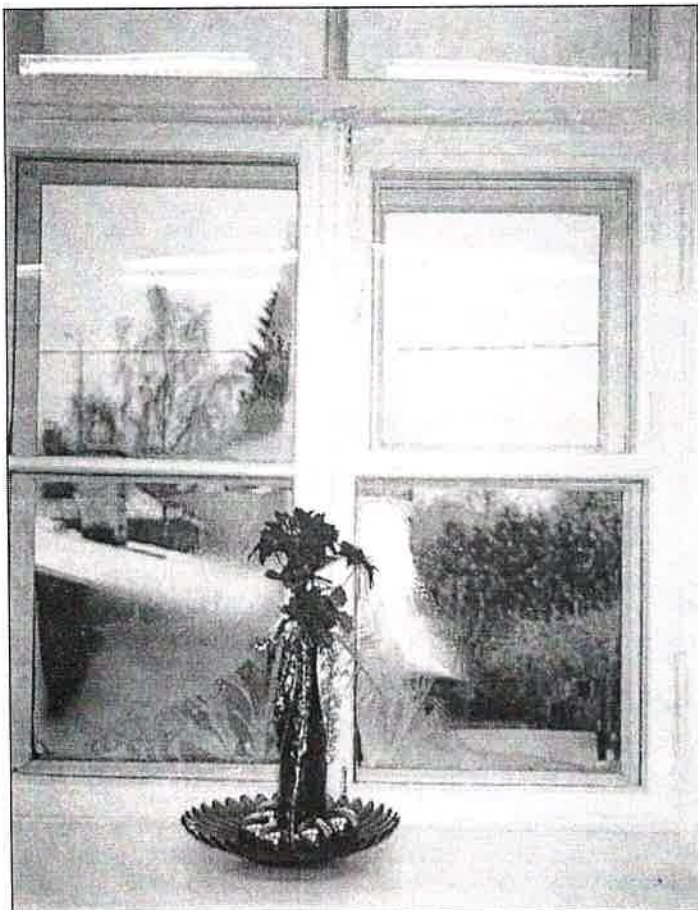
Sel aastal oli tänuväärne ettevõtmine jõulukuu valguse hoonetest väljatoomine. Öhtuhämaruses lõi erilise meeleolu Simuna teed sisenejale jõuluootuses särav Tarekese kvartal ja Kiltsi poolt tulles rahvamaja.

Jõuluõhtul muutsid keskväljaku eriti meeleolukaks seal särav väärikas kuusk ja lähima ümbruse küünaldega dekoreeritud hooned. Küünlad valgustasid ka Edu kaupluse treppi.

Võibolla võiks edaspidi, seal kus võimalik, pisut rohkem tähelepanu pöörata ka akende dekoreerimisele, sest kõikides asutustes me ju sageli sees ei käi.

Suur tänu kõigile, kes aastavahetuse meeleoluloomisele kaasa aitasid.

Konkursikomisjoni nimel
Irene KALDMA

Jõulukaunistused Väike-Maarja gümnaasiumi algklasside maja sinise klassi aknal ...

MTÜ Virumaa Tugikeskus koostöös

MTÜ Virumaa Lootusega

korraldab

5. veebruaril kell 10

Väike-Maarja raamatukogu lugemissaalis
mittetulundusühingute ja seltsingute
esindajatele
tasuta

KOOLITUSE

Teemad:

1. Vabatahtlik tegevus kui kodanikuühiskonna keskne printsiip. Vabatahtliku tegevuse väljendusvormid.
2. Seltsinguleping. Juriidilised kohustused seltsingutele.
3. Projekti kirjutamise ABC (Kohaliku Omaalgatuse Programm).
4. Raamatupidamine mittetulundusühingus ja seltsingus. Projektide raamatupidamise praktilised küsimused.

Lektorid Vaike Salveste ja Valentina Alte.

Oodatud on kõik eespool toodud teemadest
huvitatud isikud!

... ja Väike-Maarja rahvamaja jalutussaalis.

Triigi raamatukogu - 50

Raamatukogu on koht, kuhu on kogutud aegade ja inimeste tarkus, siit ollakse harjunud otsima vastuseid küsimustele, leidma hingetuge ja vaimuvara, ajaviidet jõudehetkedeks. Raamatukogu on kestev ja ajatu, eestlase jaoks midagi pühamu taolist. Raamatusõber, kelle hing oli kaua hell, et ei saa osta endale riiulisse igatsetud raamatut, harjus aegamisi ümber truuks raamatukogusõbraks. Hea raamat on nagu parim sõber, mida ikka ja jälle tahaks lehitseta, lugeda, sealt tarkusi ammutada. Väikestes maakohtades on raamatukogu sageli ainus järelejäänud kultuurikeskus, kui kauplust pole, sidejaoskond on suletud, kool ja lasteaiad kinni pandud.

See, kes arvab, et raamatukoguhoidja töö piirdub ainult teoste väljalaeutamise ja riiulitele paigutamisega, eksib oluliselt. Peale esmapilgul veidra paberimäärimise – statistika, tuleb täita veel terve rida olulisi ja esmapilgul ka ebaolulisi ülesandeid. Näiteks olla vajadusel hingeartst ja uudiste edastaja, tunda maaelu probleeme, öelda sõna sekka kohalikus või suures poliitikas, pakkuda meelelahutust kas hingemineva luuleõhtu või põneva kohtumisõhtuga. Õnneks ei peeta juba ammu häbiks raamatukogus käimist. Rõõmu teeb, et juurde tuleb uusi lugejaid, kasvab laenutuste ja külastuste arv. On tore, et viimasel ajal hakkavad lugejad ajaviiteromaanide, suurmeeste elulugude ja ajalooliste raamatute kõrval eelistama ka eesti uuemat ja vanemat kirjandust, palju tuntakse huvi psühholoogiaalaste teoste ja õppekirjanduse vastu. Inimene ei pruugi ise arugi saada, kuidas raamat talle mõju avaldab.

Kroonika teatab, et Triigi raamatukogu avas oma ukseid 1952. aasta sügisel Triigi mõisa esimesel korrusel. Oli külm ja pime ruum, seina äärde ehitatud riiulitega. Tol ajal olid raamatukogudes erinevad majandusolud, mis sõltusid otseselt kohalikest arusaamadest soovist või kolhoosis. Kus majandid olid rikkamad ja eesotsas vaimuerksamad inimesed, seal olid ka kultuuriastutused paremal järjel. Aga ikkagi sai enamus uuendusi teoks alles pikkade palvete peale. Sügisel tuli majandit abistada kartulinoppimisel ja suvel heinateol, aasta alguses loendada majapidamistes loomi ja inimesi.

Triigi raamatukogus alustasin raamatukogu juhatajana tööd 1. septembril 1966. aastal. Järgmisel aastal õnnestus raamatukogu kolida mugavasse ruumi mõisa teisel korrusel. See oli pliidiga tuba, valgem ja soojem. Tänu uuele ruumile saadi juurde 6 uut riiulit raamatute tarvis. Mõne aasta pärast tuli raamatukogu kolida Avispeale tühjaks jäänud koolimajja, kus kool õpilaste vähesuse tõttu suleti. Samal ajal tehti Triigi mõisas kapitalremont, maja varustati keskküttega. 70ndate aastate keskpaiku sai raamatukogu uued remonditud ruumid Triigi mõisa. Saadi uued riiulid, majand ostis kirjutuslaua, toolid, raadio.

Raamatukogu sisetööle esitati nendel aegadel igasuguseid ülepaitsutatud nõudmisi, mille täitmist kontrolliti agaralt. Pidevalt ja plaanipäraselt pidi kasvama lugejate ja laenutuste arv, kuni selleni, et kõik pered oleksid lugejad. Arvestamata tõsiasi, et sel ajal olid peaaegu igas peres üsna suured koduraamatukogud, kuna inimesed jaksasid raamatuid osta, need olid odavad. Huvitav raamat oli defitsiitne. Ülisuurt rõhku pandi poliitilise kirjanduse laenutusele ja riigi poliitilises elus toimunu kajastamisele nii minevikus kui kaasaajal. Raamatukogus pidid toimuma lugejate konverentsid, kirjandusõhtud ning bibliograafilised ülevaated uudis- või teemakirjandusest. Viimaseid soovitati teha isegi farmides või põllul.

1. augustist 1985 alustas Triigi raamatukogus tööd äsja Viljandi kultuurikooli lõpetanud Anu Bachaus. 1990. aastal oli fondis 7709 raamatut, raama-

tukogu külastas 110 lugejat 458 korral ja laenutas 1670 teost.

1992. aasta lõpus valmistus raamatukogu uueks ülekolimiseks tema praegusesse asukohta. Raamatufond oli pakitud kastidesse ja ülekolimiseks valmis, kui 1993. a 13. jaanuaril puhkes Triigi mõisas tulekahju ja raamatukogu koos kolhoosi kontoriga põles. Päästa ei õnnestunud midagi. Väike-Maarja vallavalitsus otsustas raamatukogu taastada. Anu agaral eestvedamisel ja valla abil sisustati raamatukogu uuesti. Tallinna laevaremonditohase raamatukogu oli just likvideerimisel ja sealt saadi mööblit, raamatufondi komplekteerimisel kasutati inimeste annetusi, teiste raamatukogude vahetusfonde. Suurem kogus raamatuid saadi kultuuriministeeriumi likvideeritud raamatukogust. Ja mõne aastaga tõusis Triigi raamatukogu nagu fööniks tuhandest uuesti ellu. 1995. aastal oli fondis juba 3746 teost.

Aastal 2000 moodustati Väike-Maarja, Kiltsi ja Triigi

raamatukogude ning Avaliku Internetipunkti baasil Väike-Maarja Valla Raamatukogu. Kui Väike-Maarja raamatukogu 2001. a veebruaril ukseid avas, muutus ka Triigi raamatukogu töökorraldus. Nüüdsest on Triigi raamatukogu avatud kolmel päeval, ülejäänud ajal töötatakse Väike-Maarjas. Korraga ei ole võimalik kõiki raamatukogusid kaasaajastada, aga töötamine Väike-Maarja igati kaasaegses raamatukogus annab kindlust, võimaldab kokku puutuda uute töövõtetega ja kaitseb oma probleemidega üksijäämise eest.

Triigis arvutit koos Internetiühendusega küll veel ei ole, kuid kultuuriministeeriumi ettevõtmiste prioriteediks on 2003. aasta märtsi lõpuks varustada maaraamatukogud Internetiarvutiga. Ka Triigi raamatukogu on selles nimekirjas sees. Seega tuleb Triiki ka pisike Internetipunkt. Selleks aga oleks vaja pisut avaramat ruumi, kuhu see nn Internetipunkt tekitada. Ja edaspidi, kui vajadus internetipunkti järele kasvab, saab sinna paigutada lisaarvuti, et külastajad saaksid oma pangatoiminguid ja kirjavahetust arvuti kaudu teostada. Edaspidi on plaanis Triigi raamatukogu fond teha lugejale läbi Interneti vaadeldavaks.

Kõik need uuendused tahavad aga meeletul hulgal raha ja ka lisakoolitust, milleks meie inimeste hea käekäigu eest seisval vallal loodetavasti ka vahendeid jätkub. Kõik on ju valikute küsimus. Vast mitte kõike korraga, kuid järjepidevalt uuendades ja muutes suudame ka väikeses kohas luua hubase kaasaegse infokeskuse.

Tiiu GRÜNTAL

Teade aiandushuvilistele

11. veebruaril kell 17 toimub Väike-Maarja raamatukogu saalis

Väike-Maarja Aiandus- ja Mesindusseltsi taasasutamine.

Palun nii endistel liikmetel kui ka uutel huvilistel kindlasti kohale tulla!

Info telefonil 61 179, Rein Orupõld.

Väike-Maarja rahvamaja - 90

Meie armas ja kodune rahvamaja

Kare töömehe käsi su seinad rajas, mis jäänud püsima muutlikus ajas. Aitas maakivi rahmusid kokku kanda soov rahvakultuurile kodu anda. Ei, ega sa iluga edvista, ega kõrged kaared sind kaunista. Kõige tähtsam on sinusse kätetud vaim, su hoolega hoitud kultuuritaim, mis igas põlvkonnas võrseid ajab, su helin, mis südameis vastu kajab, su värelev, soojendav küünlaleek, mis meid kokku kutsub ja sõpradeks teeb. Olgu ta kõikidest pihkudest hoitud, sellelgi sajandil heledalt loitku!

Dets 2002

H. Roos

Detsembrikuu oli Väike-Maarja rahvamajale ja arvukale isetegevuslasteperele juubeliku. Rohkearvuline publik erinevatel üritustel nägi meie tänaseid tegemisi ja osales seega meie ühise kultuuriloo, mis saanud alguse 90 aastat tagasi, kinnistamisel.

90 aastat on pikk aeg andmaks hinnangut kodukoha kultuuriloomingule, mis kestnud põlvest põlve ja jõudnud tänasesse koos lauldes, tantsides, pilli- või näitemängu harastades. Kultuurirahvas on kultuuriradu viljakana hoidnud ning andnud endast parima, et huvitegevus ja taidlus meie kodupaigas säiliks, oleks, areneks.

Juba 90 aastat tagasi teadsid Väike-Maarja mehed, et kultuuri saab suhtuda kui vahendisse elukvaliteedi tõstmisel. Tänu nendele rahva hulgas lugupeetud meestele kerkis Väike-Maarjasse tolle aja suurim seltsimaja - Väike-Maarja põllumeeste seltsi maja. Ehitati südame sunnil ja omaenda töökattega. Ehk seetõttu ongi selles majas tänaseni tunda imetabast aurt. Ehk seetõttu on ta tänagi väikemaarjalaste jaoks armas energiasamas, kust aeg-ajalt elurõõmu otsida ja igapäevamuresid trotsida.

Juubelikuul said paljudki südamed laetud, kuulates isetegevuslaste juubelikontserti või lustides lasteringide sünnipäevapeol või hoopis tundes end ballivõlumaal. Külakosti tõid suurepäraseid esinejaid ja muusikakollektiivid üle Eesti: Järva-Jaani kultuurimaja Jürid-Marid, Tartust tuli ansambel Noorkuu, Viljandist ansambel Günf ja lasteteater Reky, Jõhivist tantsutrupp Fiesta, Tallinnast tõid muusikalise tervituse Eda-Ines ja Ivo Etti koos muusikutest sõpradega ning Operetta Skretta teatrist Estonia, siseilutulestikuga üllatas ilutulestikufirma Ruf, Rakverest tulid pidulisi tantsitama ansamblid Mixmitte ja NNB. Kõige kaugemalt sõitis kohale jõulumees ja ikka suure kingikotiga. Ju siis olite head lapsed.

Eda-Ines ja Ivo Etti

Pasunakoor saali marssimas

Järva-Jaani kultuurimaja Jürid-Marid

Täna kõiki isetegevuslasi ja ringijuhte, kes juubelikuul oma esinemistega peoõhtuid kaunistasid. Sõbralikud tänud Väike-Maarja muusikakoolile abi ja toetuse eest.

Ükski hea asi ei saa toimuda heade abiliste ja hea koostööta. Õnneks on rahvamajal mõlemat jagunud. Võime rõõmu tunda oma sõprade üle, kes meist, meie tegemistest ja auväärsest majast lugu peavad. Täname! Tunded on vastastikusel!

SUUR TÄNU!

EV Kultuurkapital
Kultuurkapitali maakondlik ekspertgrupp
Väike-Maarja Auto OÜ ja hr Avo Etti
Virumaa Veepumbakeskus ja hr Jaan Nummert
AS SF Pandivere ja hr Aare Kalson
Võhu Vein AS ja hr Vello Tafenu
Väike-Maarja vallavalitsus

AITÄH ABISTAJATELE!

valla tehnikasakond
Georgi söögituba
Leili Pood

Kolmes viimases valla Infolehes avaldasid oma meenutusi ja arvamusi kultuurielust mitmed endised rahvamaja töötajad ja mõttekaaslased. Palju tänu sisukate mälestuskildude eest!

Juubeliballil rõõmustas pidulisi jõuluvana ja tema kingikott. Täname kingikoti koostajaid!

Müüriku Farmer OÜ, Pandivere Ehitus AS, Võhu Vein AS, Rakvere teater, Maarjalill, Väike-Maarja apteek, Väike-Maarja lihapood, perearst Mall Lepiksoo, AS Antares, Väike-Maarja vallavalitsus, Pandivere Vesi OÜ, Triigi Farmer, Leili pood ja AS SF Pandivere.

Lilled on peoõhtute lahutamatuks kaaslasteks. Läbi aastate on rahvamajale toeks olnud paljud head inimesed, kes lahkelt oma aialu kevadest sügiseni peoõhtute tarbeks andnud. TUHAT TÄNU!

Juubelipidustused on möödas, mälestused jäävad. Oleme taas igapäevases töörutmis. Peagi oleme elanud juba terve kuu aastas 2003. Ehk on isegi mõni salasoov täide läinud. Uusaastaõl valatud õnnetähtnavigur seisab riulil nagu moodne kunstiteos. Tema lahtiseletamist võiks korrata täpselt aasta pärast, kui oleme kogemuste võrra rikkamad.

Ees ootavad uued peoõhtud, ringiproovid. Uued mõtted ja isetegemis-soovid. Paljud traditsioonid jätkuvad oma headuses.

... hea sõbra jaoks on valla mu uked ja mu hing ja silmad.

Väike-Maarja rahvamaja nimel
Mare TAAR

Väike-Maarja rahvamaja on oma 90. sünnipäeva aegu...

... nagu maagi
täis inimeste jälgi –
sihipärasteid ja sihituid jälgi,
ühishetkede ja jagatud
rõõmude jälgi,
hõiskavate võitude
ja kurbade kaotuste jälgi,
rõõmsate kohtumiste
ja nukrate lahkumiste jälgi,
ajast aega püsivaid
ja kaduvaid jälgi –
aina astumiste, peatumiste
ja taas astumiste jälgi.
/H Mikkell/

7. detsembril kogunes rohkesti rahvast Väike-Maarja rahvamajja, et saada osa maja 90. sünnipäeva pidustustest. Isetegevuslaste kontsert-peatuhtul astus üles enamuse rahvamaja juures tegutsevatest huviringidest. Oli, mida vaadata ja mida kuulata. Oli palju heal tasemel

ja nauditavaid etteasteid. Oli meelikõitev kontsert, kus segakoori Helin (dirigendid Sirje Sõnum ja Valve Libene), kammerkoori (Raivo Narits), memmede lauluansambli (Valve Libene) ja tantsurühma (Ilme Sein) ning nais- (Aino Lukman) ja segarahvatantsurühma (Aino Lukman, Egne Liivalaid) kõrval astus lavalaudadele ka palju noori: showtantsurühmad (Anneli Kalamäe), segaansambel (Raivo Narits), vaskpillikvintett (Vallo Taar), duett Helen Ling ja Martin Küngas, väike laulutüdruk Käroly Hein ning laste näitering (Mare Taar). Pasunakoori (Vallo Taar) sissemarsis oli efektne ja võimas ning kuulud palad jätsid hea mulje.

Iga väike isetegevuskollektiiv kätkeb endas killukese selle

vana ja auväärsse maja elujõudu. Igal neist on oma lugu. Mõnel on see pikem, mõnel lühem. Mõne ringi tegevus on kestnud läbi aastakümnete, mõnel on see vahepeal katkenud, kuid on siis taas elustunud ja kestab jälle, mõned kollektiivid aga on alles üsna hiljuti tekkinud. Rahvamaja seob oma ringide läbi eri põlvkondade inimesi, nii vanu kui noori, kes üheskoos toovad majja vilgast tegevust ja elurõõmu ning loovad paljudele võimaluse isetegevusest ja rahvariite omapärasest ilust osa saada.

Publiku seas oli palju õnnitlejaid, kes tänasid rahvamaja praegust pererahvast – Mare Taari, Eve Heina, Mary Tammetit ja Terje Sikku kultuuritempli tegusana ja meeldivana hoidmise eest ning ringijuhte ja isetegevuslasi nende senise sisuka ja mitmekülgse tegevuse eest. Majale sooviti jätkuvalt soodsat käekäiku. Tänu- ja

kiidusõnu öeldi Mare ja Vallo Taarile, kes 20 aastat on Väike-Maarja kultuurielu rikastanud ja siinsele rahvale hulgaliselt meeldivaid elamusi pakkunud.

Veel vaid 10 aastat ja 20. sajandi algul ehitatud põllumeeste seltsimaja tee ongi kulgenud läbi terve sajandi. On olnud isetegevusele ja seltsielule soodsaid ja vähem soodsaid aegu ning kultuurielu on aegade jooksul läbi elanud vaheldumisi tõuse ja mõõnu. 90aastane väärikas maja on olnud kogu selle aja ja siinsete tegemiste tunnistajaks.

Soovin südamest, et tee rahvamajja ei rohtuks, et seni käidud jäljed ei tuhmuks, et see maja oleks rahvale jätkuvalt vajalik ning et ta astuks reipalt ja lootusrikkalt oma sajanda sünnipäeva poole.

Ilve TOBRELUITS

LAULUSÕPRADELE!
Väike-Maarja valla
laste lauluvõistlus

POPP-TIPP-TÄPP 2003

toimub Väike-Maarja
rahvamajas
5. aprillil algusega kell
13.00

Soovime head õnne laulude
valikul ja palju tublisid lauljaid!

Väike-Maarja rahvamaja
kuulutab välja
fotokonkursi
“MINU SÕBER”

Too rahvamajja foto(d)
oma sõbrast või sõpradest!
(hiljemalt 10. veebruariks)

Fotod palun tuua ümbrikus,
kuhu peale märkida tooja nimi ja telefoninumber.
Parimate vahel loosime välja auhindu.
Fotod leiavad oma koha rahvamajas fotonäitusel.
Fotod tagastatakse hiljem.

KULTUURIKALENDER

Väike-Maarja rahvamajas

25. jaan kell 19 - isetegevuslaste stiilipidu, tantsuks ansambel BOND BÄND
3. veebr kell 19 - Uus Vana Teater etendab monoloogi "Novecento ehk 1900", osatäitja Vahur-Paul Põldma
7. veebr kell 21 - DISKO DJ Anti
13. veebr kell 11.30 - Moskva TSIRKUS
15. veebr kell 20 - PEREKLUBI peoõhtu tantsuks ansambel Dolores, õhtujuht Ants Välimäe
16. veebr kell 15 - klubi HÄRMALÖNG peoõhtu külas Tammiku klubi lauljad ja tantsijad
24. veebr pärast kell 11 kirikus algavat jumalateenistust - vabariigi aastapäeva tähistamine vabadussamba juures, esineb segakoor Helin
28. veebr kell 21 - DISKO
7. märtsil - vastlaDISKO
15. märtsil kell 20 - PEREKLUBI juubeliõhtu - 30
21. märtsil - Tervitame kevadet!
23. märtsil kell 15 - klubi HÄRMALÖNG peoõhtu märts - Viljandi laste- ja noorteteater Reky "Hipopotamus"
5. aprillil - laste lauluvõistlus POPP-TIPP-TÄPP

Jaanuaris-veebruaris jalutussaalil NÄITUS "Ulme ja fantaasia" (pliiatsijoonistused). Tööde autor Annika Mägiplõld.

NB! 14. märtsil sõidame Linnahalli vaatama muusikali "Helisev muusika". Soovijail palun pääsmed (320 krooni + sõiduraha) välja osta hiljemalt 30. jaanuariks Väike-Maarja rahvamajas, info tel 61 837.

Väike-Maarjas juba 20 aastat

Augustis 1982. a asusime abikaasa Marega elama ja töötama Väike-Maarjasse. Minu ametiks sai Väike-Maarja kultuurimaja direktor. Siin oli värskelt remonditud maja, mis tegutses ühe katuse all Väike-Maarja kolhoosi kontoriga. Kindlasti oli mugav "suure ja rikkaga" pinda jagada. Selline olukord dikteeris ka omad kohustused ja töökorralduse, mis ei tulnud siiski normaalsele suhetele kahjuks.

Tolle aja tegijateks olid ringijuhitena koorijuht Arno Kase-maa ja tantsujuhid Ilme Sein ja Aino Lukman. Klaverisaatjaks tantsijatele Heino Sein, kellel rahu ja mõnus huumor on tänaseini säilinud. Abilisi oli kindlasti teisigi. Kuna ringijuhite polnud kusagilt juurde loota, tuli ka minul hakata sellega tegelema. Nii alustasime sügisel naisansambliga, kes tuli talvisel rajooni konkursil juba auhinna-lisele kohale. See innustas, sest

varem polnud ma niisuguse asjaga tegelenud. Järgmisel sügisel löime meesansambli ja siis juba ühendasime jõud. Nii sündis segaansambel, praegune kammerkoor, kus praegugi laulavad mõned tolleaegsed liik-med. Meenub tütarlasteansambli, noorte tantsubändi ja laste lauluringide hoogne tegevus. See aeg oli kultuuriliselt väga aktiivne aeg kogu Eestis. Palju oli esinemisi nii Väike-Maarjas kui mujal. Ringijuhendajana tuli ka endal tihti lauljaid proovile ja tagasi sõidutada.

Eelnimetatud kollektiivide kõrvale tekkisid ka vokaal-instrumentaalansambel Reident ja folktrio. Nendes kollektiivides oli solistiks Mare Taar. Tema pälvis mitmetel konkurssidel eripreemia ja laureaadi tiitli. Ei saa märkimata jätta ka seda, et segaansambel, meesansambel, folktrio ja naisansambel tulid vabariiklikul vokaalansamblike konkursil kõrgetele kohtade

(vastavalt kolm I-st ja üks II koht). Need kõrged tulemused saavutati 1987. a ja selle kinnituseks anti kollektiividele ka mõned Tõhhi-Saksa reisi tuusikud. Usun, et Eesti raadio fonoteegis on veel praegugi mõned laulud nende kollektiivide esituses.

Tol ajal harrastati ka diskotantsu. Tegutsesid mitmed tantsutrupid. Disko-saalides tegi ilma breaktants. Kultuurimajas harjutasid laste lauluringid. Alguse sai kohalik laste lauluvõistlus Popp-Tipp-Täpp, mis on kasvanud suursündmuseks. Harrastati ka näitemängu.

Eks olid sellel hallil sotsialismiajal head ja halvad küljed. Aga kolhoos toetas kultuuri ja abiks oli ka kohalik EPT. Sel ajal külastasid teatrietendused kultuurimaju ja vahel toimusid ka Eesti Filharmoonia kollektiivide kontserdid. Üritusi oli palju ja rahvas käis kultuurimajas meelsamini. Eriti muljetavaldava

vad olid tolleaegsed kolhoosipeod. Ka pereklatubi oli väga populaarne. Alguse sai Pandivere päev. Aga küllap oli see aja märk!

Kuidas hindan praegusi tegijaid?

Rahvamaja tööd hindan väga kõrgelt. Ürituste kvaliteet on tõusnud. Suurt rõhku on hakatud panema ka maja kaunistamisele ning see loob siin sooja ja hubase õhkkonna. On tunda, et selles majas on hea aura ning hea tiim. Kahjuks näen ka, et praeguse kultuuri-seisu kritiseerivad valdavalt ise üritustel ei käi.

Soovin nii väikestele kui ka suurtele väikemaarjalastele palju toredaid kultuurielamusi!

Vallo TAAR,

Väike-Maarja

Muusikakooli direktor

(kultuurimaja

direktor 1982-1994)

Inimene elab mälestustes

Ja kui väga tahadki neist lahti saada – ei suuda, sest paratamatult kõik ilus, kordumatu meenub aeg-ajalt ikkagi.

Nüüd, teades kultuuritempli juubelist, soojenevad ja taas-elustuvad parimad mälestused eriti värsketena.

Oli raske, kuid ilus aeg. See oli mulle suurte otsimiste, samas toredate leidmiste aeg. Selle aja õnnestumiste ja rõõmuhetkedega suutsin üle saada ka suurematel muredest – mind ei jätetud kunagi üksi.

Eks iga inimene jätab sinna jälje, kus ta asub ja toimetab. Mulle tundub, et ka minu poolt astutud jäljed pole lõplikult rohtunud. Miks muidu leiavad aset siirad ja südamlilikud taas-kohtumised paljude inimestega, kellega elu kokku viis. Ja alati meenuvad erinevad hetked – olgu nad siis meeldivad või ebameeldivad – ka igast halvast leiab midagi head. Heast aga sellel ajal puudust ei olnud.

Kuidas saakski ununeda need toredad kooslaulmise ajad nii nais- kui meesansambliga. Kee-gi pole unustanud seiklusrikast kontsertreisi Hiiumaale, rääkimata kontsertidest Dobeles. Kes saab unustada koostööd ansambliga Habe. Kuidas saaks unustuse hõlma vajada südamlilikud lastekaitsepäevad ja tei-

sed toredad tavandipeod. Mitte kuhugi pole kadunud ju täissaalidega ja huvitavate külaliste ja ansamblitega perekonnaõhtud jne, jne.

Kunagi ei unune ka need hetked kui naljakalt-totralt otsis tollane bürokraatiamasin nii mõnelegi üritusele kas siis kriminaalset või kodumaa-armastuse vastalist tausta. Aga ei leidnud...

Me ei unusta tollaseid tublisid tegijaid ja toetajaid. Jään igavesti tänuvõlglasteks oma kollektiivijuhitidele. Minu südames elavad tänaseni kõik armsad kaastöötajad. Teid kõiki kokku oli nii palju... Teist kõigist sain abi, jõudu, toetust. Täna! Ma julgeksin iseloomustada meie ühiseid tegemisi järgmistele K. Ehini sõnadega: "Vähem passiivselt tarbida ja rohkem ise teha. Isetehtust ei jää pärast kummitama tühja tunnet, nagu polekski midagi olnud." Kui me vahel eksisime, siis tühjust ei peaks küll keegi tundma. Elame veel, mu kallid!

Soovin Teile kõigile rahvamaja juubeli puhul õnne! Ärgu kunagi saagu otsa unustamatud hetked! Olgu alati, mida meenutada!

Reet ALAVERE,
endine Väike-Maarja
kultuurimaja direktor

Olen Väike-Maarjaga ja tema rahvamajaga seotud 1951. aastast, mil tulin siia keskkooli. Mäletan seda paikkonda ja kogukonda üllatavalt kultuurilembesena. Nii koolis kui rahvamajas toimusid sisukad isetegevuskollektiivide ülesastumised. Aga kui kell lõi 21.00, siis käi koju ja tingimusteta!

Väike-Maarja rajooni eksisteerimise perioodil olid rajoonis iga-aastased kevad-talvised isetegevuse ülevaatused, mis kestsid tavaliselt kaks päeva. Viimasel päeval oli lõppkontsert, mis pakkus palju huvitavat. Nauditavad olid kohalike isetegevuslaste näitemänguõhtud. Saal oli alati vaatajaist tulvil. Ajad ja ka rõhuasetused on muutunud. Isegi kutseliste teatrite küllaltuleku korral saal praegu enam ei täitu.

15 aastat tagasi loodi pensionäride klubi Härmaalõng, mis käesoleva ajani ühendab pensionäre ja annab meile

võimalusi ise midagi enda heaks teha. Memmede tantsurühm ühendab tantsu- ja liikumishuvilisi (esimene juhendaja Ene Ruubel, praegu jätkab Ilme Sein). On võimalus kord nädalas kokku tulla ja ühiselt laulda (juhendaja algusest peale Valve Libene). Viimasel ajal sisustavad meie igakuiseid kokkutulekuid ka humoristid Maie Blaas ja Sirje Lipasaar. Maie sai ka augustis Roelas toimunud pensionäride naljapeol parima naisnäitleja tiitli.

Tänu vallavalitsuse toele käime igal aastal ekskursioonil Eestimaa kaunites ja kultuuriloolistes paikades. Möödunud aastal Hiiumaal.

Tehkem ennast vajalikuks ja tundkem elust rõõmu ka hilistes aastates, meie oma rahvamaja näol on selleks koht olemas. Meid oodatakse selles armsas, vanas ja soojas majas.

Ester MÄE

Kultuurihõngulisi mälestusi Väike-Maarjast

Harry VELDI

(Algus novembrikuu infolehes)

Kord leppisime kokku, et ei jäta teda sel päeval minutikski üksi, kuna meie nähes ta pudelit ei tarvitanud. Küll mees niheles ja piinles, siis haaras oma portfelli ja lausus: "Ma lähen vaatan, mis see katlakütja seal teeb!"

Teine mees võis olla kaua kaine, aga kui jooma hakkas, siis vähemalt nädal aega järjest. Kainelt oli ta aga haruldane majandusmees ja üldse hea direktor. Välimuselt väga esinduslik.

Üks mees oli hädas õigekirjaga. Suurema kirjatöö, nagu tööplaanid ja aruanded tegi instruktor, aga ürituste päevikut tahtis tema ise täita. Nii siгинesidki sinna niisugused pärlid nagu "Estonia Palett", "Autopuss", "Kohtumine KirjaNikkudega" jne. Saabusid kultuurimisteeriumi kontrollid. See daam, kes uuris ürituste päevikut, läks näost aina punasemaks ja punasemaks, siis ei saanud enam naeru pidama...

Üks direktoritest oli väga helde. Kui vähegi põhjust, tõstis ta ülemuste ees esile oma maja töötajaid ja tegi ka ise meile tähtpäevade puhul kingitusi. Kord naistepäevaeelsel päeval sõitsin mitu tundi Soome kelguga mööda alevit – vedasin naistaidlejatele kingitusi laiali. Hiljem nihkus aga meie palgapäev jälle mitu nädalat edasi – raha oli otsas...

Instruktoriteks olid Elsa Stube-Aimre, Asta Thärfeldt, Anu Veskimägi, Jüri Pakkonen, Ants Säärekanno, Maie Veskar (Veldi), Helle Hinrikus, Aino Laansalu, Ljudmilla Ronk, Helle-Mall Salu.

Kunstilised juhid: Rein Jürna (ooperitenori Vello Jürna isa), Leo Ruven, Vaida Tiigimägi,

Volli Käre, Maie Veldi, Asta Talpsepp. Rein Jürna polnud muusikalist haridust, kuid ta täiendas end iseseisvalt. Ta tegi meesansambli, kus ise laulis I tenorit ja esines ka solistina. Laulsin koos Olav Urmetiga I bassi. Väga tugev II bass oli Rein Tagen. Paari kuuga jõudsi me juba niikaugele, et tuli rahva ette astuda. Aasta pärast tulime Tallinnas noorsoofestivalil IV kohale.

Autojuhtideks olid Peeter Püss, Väino Niinemets, Ants Sepp, Heino Ross, Raimond Tamm, Ants Lepik, Jüri Tamm.

Bussijuhid: Egon Silla, Viktor Matikainen, Ants Hinrikus, Kalju Kasin, Peeter Liivand, Kalju Silla.

Raamatupidajad: Virve Lepik, Jutta Veermets, Jutta Palts, Irene Hinrikus, Helga Lamp.

Sotsialistlikus süsteemis peeti näitlikku agitatsiooni väga tähtsaks. Seetõttu olin ma vajalik inimene, sest oskasin seda värki kujundada ... Tööd oli palju, kuni sotsialism äkki otsa sai.

Meeldivam töö oli näidendite dekoratsioonide kokkuklopsimine ja nende võõpamine. Huvitav oli saalide dekoreerimine ballideks ja karnevalideks. Ka kuulutuste juures sai oma fantaasiat rakendada. Püüdsin alati iga uue kuulutuse teha uut moodi – nii oli ka endal huvitavam.

Kuna 1957. aastal ei olnud rahvatantsurühmal muusikalist saatjat, siis pandi lausa vägisi mulle see kohustus, kuna oli teada, et mängin mingil määral akordioni. Nii kirjutati mu tööraamatusse "kunstnik-dekoratorile" otsa "bajanist". Segarahvatantsurühma juhendas Helmut Lepa. 1959. aasta sügisel tuli Tallinna kultuurharidustöö koolist meile tööle noor, õpetatud tantsujuht Maie Veskar. Aasta pärast sai Veskarist Veldi, nüüd Tarvanpää kunstiline juht Maie Orav.

Lisaks kultuurimaja segarühmale loodi keskkooli vanemate klasside õpilastest noorte segarühm. Seal tantsis ka hilisem RAMi solist Aleksander Sarapu. Kui loodi kutsekool, organiseeriti veel üks segarühm, kus tantsisid kutsekooli noormehed ja keskkooli neid. Kõigi rühmade tase oli hea ja ülevaadtustelt nopiti auhinnalisi kohti. Väike-Maarja segarühmast kujunes välja Rakvere rajooni esindusrühm. Kõiki neid rühmi tuli mul akordionil saata. Kuna

ma ei olnud noodis kuigi tugev, siis tuli enda kallal palju tööd teha. Rasked olid nii mõnedki vene ja moldaavia tantsude saated. Aga hakkama ma vist sain, sest vastasel korral vaevalt oleks lastud seda tööd 12 aastat teha.

Meie rühma kõige vastutusrikkam esinemine oli Lätis Jekabpilsis rajooni laulupeol, kus me esindasime eestlasi. Oli väga ilus ilm ja koos tohtu rahvamass. Veidi kõhe oli, kui tuli üksinda suurele lavale mikrofonile ette astuda ja alustada rühma saatmist. Kõik läks aga hästi ja rühmale tõmmati ümber tohtu suur tammepärg. Ka mulle torgati pärg kaela. See Daugava kaldal asuv lauluvaljak oli väga ilus lätlaste eeposega seotud koht. Vaatamata sellele üjutati see seoses hüdroelektrijaama ehitusega hiljem üle.

Meeldiv oli hiidlaste laulupeaev Kärđlas, kus meie kolmest tantsust tuli kordamisele kaks. Õhtul oli kultuurimajas suur külaliskollektiividele korraldatud pidu, kus saare õlu ka mõne meie mehe maha murdis.

Põlva rajooni laulupeol Intsikurmus plaksutati meie neljast tantsust tagasi kaks – "Daugaval" ja "Vanaisa polka". Et laulupeol nõutakse rahvatantsu kordamist, oli meile suur uudis ja tunnustus. Seoses selle peoga meenub väga kuum ilm ja suured punased sääsed, kes armutult ründasid. Istusime murul ja ootasime oma esinemisjärjekorda. Kui tuli aeg minna, haarasin murult akordioni ja ... pihku jäid ainult rihmad. Kruvid olid tulnud korpusest välja ... Jooksin lavale, seal istus mingi rahvapilliorkester. Sain akordionimehe käest pilli. Kui selle kaela riputasin, langes see mul peaaegu vööni. Tuli välja, et pilliomanik oli väga suure kõhuga, mina aga kiitsakas. Kuna meid oli juba välja teadustatud, ei olnud enam aega rihmadega õiendama. Vaatamata ebamugavale asendile läks kõik kuni "Vanaisa polkani" kenasti. Siis lendas mulle mängu ajal ninale sääsk ja hakkas oma veretööd tegema. Tantsulugu oli aga nii kiire, et kuidagi ei saanud kätt klaviatuuri pealt tõsta. Mul jäi vaid silmanurgast piiluda, kuidas sääsk paisus. Kui lugu lõppes ja sääse elu oli lõppenud, nõuti kordamist. Mõtlesin, et ei tea, kas see sääsejama ka kordub...

1957. aastal elas kultuurimaja

II korrusel veel Adelite abielupaar. Julius Adel oli haruldase hea bajanist. Oli lõpetanud Leningradis muusikakooli. Rääkis, et on rahvuselt soomlane. Ühel ülevaatusel oli ta väga edukalt esinenud solistide seas, aga siis oli žürii hakanud kahtlema, et kas pole tegemist mitte profiga! Need olid ju amatööride ülevaatused.

Kuna mina elasin sama koridori teises otsas ja mul oli toas ka isiklik 120bassiline akordion, siis käis ta mind vahel õpetamas. Ta tegi mulle selgeks mingi polka saatepartii – ise mängis soolot. Esinesime selle palaga ka mitmes eeskavas. Kahjuks oli ka see andekas muusik viina kütis.

Kultuurimaja tundis suurt puudust tantsuorkestrist. Kui Väike-Maarjasse tuli Ants Säärekanno, päris hea akordionist, siis tema pani kokku trio: kitarri mängis Viktor Floren ja mulle torgati pihku kontrabass. Ma polnud seda pilli elus katsunudki ... Tehti selgeks, et mul pidavat selle pilli õppimine kiiremini minema, sest akordionimängijana peaks ma juba teadma, mida bassid endast kujutavad. Ei tea, mitmed rakud ma sõrmeotstest verilihale mängisin, enne kui asi minema hakkas. Mõne aja pärast aeti mind juba lavalegi soliste Ljudmilla Korotkovat ja Judik Nimvitskit saatma. Ljudmilla oli ilusa ja jõulise häälega solist. Temast sai hiljem Ilmar Aamissepa abikaasa ja nad läksid Tallinna. Ilmar Aamissepp oli väga hea näitleja. Viga oli ainult selles, et ta ei olnud rahul nii mõnegi kaasmängijaga, tegi neile saamatuse pärast etteheiteid ... Ta oli maksimalist – kõik pidi olema väga hea.

Judik Nimvitski oli heasüdamlik ja leebe meesterahvas. Parajasti oli moes Kalmer Tennosaar. Loodus oli kinkinud Judikule Tennosaarele väga sarnase lauluhääle. Tema esinemistel oli alati menu. Juhtus aga vahel, et laulusõnad kippusid meelest ära minema, tema aga laulis ikka edasi ... oma sõnadega! Kord pärast kontserti Porkunis tuli Judiku juurde üks sõber ja küsis, et mis imelikud sõnad sel laulul olid: "Valged õied kuuseokstest ladvas ..." Hiljem Judik abiellus professor Palmeose tütreaga ja läks Tartusse elama. Tuttavaks said nad juba Väike-Maarjas.

(järgneb)

Adam Johann von Krusenstern (1770-1846).

Elu ja tegevus

Lugupeetud lugeja! Alates käesolevast lehenumbri alustame artiklite sarja Adam Johann von Krusensternist – mehest kelle elu oli tihedalt seotud Kiitsiga, meresõitjast ja maadeuurijast, kes esimesena 200 aastat tagasi viis Vene lipu ümber maailma. Veel kümmekond aastat tagasi võisime mõelda – ta oli üks paljudest Vene tsaaririigi alamatest ja ega me eriti tähtsustanud tema seotust kodukoha Kiitsiga ja sünnimaad Eestiga. Alles pärast taasiseseisvumist hakkasime aru saama – maailm teadvustab endale teatud kohtasid ja paiku eelkõige seal elanud ja töötanud kuulsuste läbi. Nii on seda ka admiral Adam Johann von Krusenstern.

Käesoleva aasta augustis möödub 200 aastat kuulsusriikka ümbermaailmareisi algusest. Selle sündmuse tähistamiseks on A. J. Krusensterni nimeline MTÜ ja Kiitsi Põhikool kavandanud mitmeid üritusi – AS Eesti Post annab välja Krusensternile pühendatud margi, on alustatud ettevalmistusi dokumentaalfilmi valmistamiseks Krusensternist (AS Maurum), toimub teaduskonverents Kiitsis jms.

On loomulik, et oma lähedaste elu ja tegemisi tunneme ise kõige paremini – seega peaksime rohkem teadma ka meie paikkonna kuulsatest inimestest. Meeldivat lugemist ja avastamisrõõmu.

Lembit KEERUS,
Krusensterni nim MTÜ juhatuse liige
Kiitsi Põhikooli direktor

Päritolu, lapsepõlv ja õpinguaastad

Philipp Crusius (1597 – 1676)

1635. a sügisel lähenes Tallinnale suur ja kirev reisiseltskond. See oli Holsteini hertsogi saatkond, kes oli teel Pärsiasse (tänapäeva Iraani). Pärast 22 päevast laevareisi mööda tormist Balti merd läks nende laev Kunda lähedal merepõhja. Kõik saatkonna liikmed, osa kaubast ning hobused pääsesid lausa ime läbi, kuid saatkonna rahad, osa kaubast ja hertsogi poolt antud volikirjad olid koos laevariisimatega kadunud meresügavustesse. Uute volituskirjade saabumiseni tuli reis katkestada. Pääsenud saatkond leidis varju Kunda mõisas, mis kuulus Tallinna raehärrale Johann Möllerile.

Saatkonda kuulus ka jurist Philipp Crusius, kes oli liiga sügavalt silma vaadanud raehärra kaunile tütrele Katharinale. Noored abiellusid ja Philipp jäigi Eestisse elama, asudes Rootsi kuninga teenistusse. Kuninga ustava teenimise eest anti talle aadliku tiitel, perekonnanimeks Krusenstern ja läänistati Hagudi mõis. Temast saigi alusepanija kuulsale perekonnale, kust pärinevad paljud tuntud meresõitjamaadeuurijad, sõjaväelased ja kõrged riigiametnikud. Pere-

konna kõige kuulsamaks liikmeks on aga kahtlemata admiral Adam Johann von Krusenstern.

(Alljärgnev on lühendatult ja ülevaatliselt Ewert von Krusensterni raamatust "Weltumsegler und Wissenschaftler. Adam Johann von Krusenstern (1770-1846)"

Kodumõis ja lapsepõlv

Adam Johann von Krusenstern sündis 8. novembril 1770. aastal, ühel aastal Beethoveni ja Napoleoniga, aasta enne Walter Scotti, seitse aastat enne keiser Aleksander I. Aega ja olustikku iseloomustab vast kõige paremini, ja oli ehk ka oluline tegur Krusensterni eluvalikute tegemisel, tõsiasi et just neil aastail tegi oma kolm suurt avastusreisi James Cook.

Adam Johanni isa Johann Friedrich ei olnud perekonnata-vade kohaselt mitte ohvitser, vaid ta võttis sõdades kahjustada saanud Hagudi perekonnamõisa üle, püüdis seda võimalikult hästi korda seada ja abiellus 1749. aastal Christina Friederike von Tolliga. Ta lõi perekonna, kuhu sündis 8 last, kellest üks poeg ja üks tütar surid varases nooruses.

Adam Johann oli noorim laps peres oma õdede-vendade seas. Tema sündides oli vanem õde juba 20aastane. Adam Johannil olid temast aasta vanema venna

Carlga tihedad sidemed kogu elu, hoolimata nende väga erinevast elukäigust. Adam Johannist sai kaugesõidumeremees, ohvitser, teadlane, lossihärra, kõrgelt autasustatud ja austatud maailmakuulus mees, kellel oli laialdane prominentne tutvuskond nii kodu- kui välismaal. Carlit aga sai pärast ohvitserikurse omandamist perekonnamõisa Hagudi omanik, tõsimeelne maa-aadlik, hoolikas majaisand.

Hagudi oli üks väiksemaid ja viletsama põllumaaga rüütlimõisaid. Mitte ainult raskestest aegadest ja konkreetset Hagudi kehvapoolsest seisukor-rast lähtudes vaid üldiselt valitseva tava järgi elas Krusensternide perekond kokkuhoidlikult ja säästlikult. Mitmete tolle-aegsete ülesvõtete järgi otsustades elati Eesti rüütlimõisates üldiselt lihtsat elu.

Laste koolitamise pealt Hagudis siiski kokku ei hoitud. Sellest annavad tunnistust paljud palgatud koduõpetajad ja prantslannast kasvataja. Prantsuse keele ja kirjanduse tundmine viitas sel ajajärgul haritud seisusele.

Balti rüütlimõisate omanikel lasti laiemas seltskonnas tihti-peale pilgete ja ninakirtsutuste osaliseks saada, kuna paljudel neist peale piibli ja jahikalendrite mõisades muid raamatuid polnudki. Nende vestlusteemad piirdusid pahatihti vaid põllumajanduse, jahi ja klatõiga. Aga nende kõrval oli hulganisti ka neid mõisaid, kust haridustee ette võeti, nimekates ülikoolides õpiti ja endile väärtuslikke

raamatukogusid soetati.

Koduõpetajate juhendamisel õppisid perepojad alg- ja keskastmes, tütre aga said koduõpetajate abiga kogu oma hariduse kodus. Koduõppe kestus sõltus nii laste arvust peres kui mõisa majanduslikust järjest. Üks Adam Johanni koduõpetajatest – Heinrich von Kalm abiellus hiljem tema õe Helenega.

Revalis

Koos vend Carlga läks Adam Johann 12aastaselt 1782. aastal Revali Rüütli- ja Toomkooli. Sealne kooliaeg jäi küll lühikeseks, kuid oli ometi tähendusrikas, sest üldiselt oli oluline kuuluda selle väärika, juba 1319. aastal loodud õppeasutuse kasvandike hulka. Revalisse õppima asumine 1782. a ja linnaminek iseenesest, kus tollal oli küll vaid 12 000 elanikku, mis aga ometi oli sadamalinn, ajas poisil algul päris segadusse. Palju suuremad ja olulisemad olid aga muudatused, mis noormeest mõni aasta hiljem, pärast Revalist lahkumist ees ootasid.

Eesti rüütliperekondades oli poegade elukutsevalik üsna stereotüüpne. Üks poegadest võttis perekonnamõisa üle, teistest said ohvitserid. Neile jäi veel ka võimalus mõne rüütlimõisa pärijaga abielluda, kuid ohvitserikoolitus tuli igal juhul kasuks.

Vanemal vennal Carlil, kes Revali Toomkoolist aasta enne Adam Johannit, 1784. a lahkus, õnnestus sisse saada Peterburi keiserlikku paažikorpusesse. Pere järgmine poeg sellega enam arvestada ei saanud. Tema jaoks olid avatud kadetkorpused, kus peaaesjalikult mõisaomanike poegi eluks ette valmistati. Aga milline neist oleks soovitatavam, milline valida?

Merekadetikorpuse-aastad

Valik langes Kroonlinnas asuvalle merkadetikorpusele. Sel ajal tundus see üsna ebatavaline ja arusaamatu, kuna väga vähesed baltlased olid selle tee valinud. Merkadetikorpusel oli vähe külgetõmbavust, nii et mitte ainult baltlased ei olnud selle valikul tagasihoidlikud. Vene laevastikul, mis napilt 100 aastat vana oli, puudusid traditsioonid ja prestiiž. Kaldaärselt kaugemale, avamerele, polnud veel jõutudki.

(järgneb)

VÄIKE-MAARJA RSK TEATAB

Harjuta Terviseks!

Teine aastaring on täis saanud. Nüüd juba möödunud aastal võttis Harjuta Terviseks üritusest osa kokku 812 inimest 6013 korraga. Aasta Väike-Maarja valla aktiivsemaks tervisesportlaseks tuli Maimu Einsalu 341 korraga. Lähemal ajal püüame temaga teha ka väikese intervjuu.

Lehe ilmumise ajaks on juba valla meistrivõistlused võrkpallis toimunud ja paljud tervisepäevadest osavõtjad oma loosi-auhinnad kätte saanud. Auhindadest tunduvalt tähtsam on loomulikult see, et inimesed tulevad värskesse õhku ennast liigutama. Spordiklubi ütleb omalt poolt suur tänu kõigile, kes ennast Ebaveres pärast harjutamist ka kirja panevad, kuna see annab meile ülevaate, kui paljud üldse sellist sportimis-

viisi kasutavad.

Valla meistrivõistlused

Mälumängus on toimunud kaks vooru. Teise vooru kolmeks paremaks võistkonnaks olid

1. MAXSIMAR
2. XXL
3. AULE

Kolmas voor toimub 10. veebruaril

Lauatennises on samuti toimunud kaks vooru. Selle vooru kolm paremat täiskasvanute hulgas olid

1. Andres Uusjärv
2. Tõnis Niinemets
3. Viktor Adamson

Kolm tublimat noort olid

1. Marek Rebane
2. Madis Saage
3. Argo Liivak

Kokku oli 17 võistlejat. Kolmas voor toimub 17. märtsil

Valla meistrivõistlustest korvpallis võttis osa viis võistkonda. Kolm paremat olid

1. Volli (Indrek Aksel, Andres

Aksel, Indrek Kesküla, Ahti Kullamaa, Andri Part, Jaanus Valk, Marek Suits)

2. Päästekool (Marek Martinson, Renee Tammet, Livar Liblik, Rain Gussev, Mait Soolepp, Kalev Varik, Kaljo Pihlamets)

3. Triigi-Maarja sega (Tarmo Rebane, Innar Lillemets, Janek Kungla, Marko Evert, Rando Raadik, Madis Türbsal, Rene Kruusimaa)

Males oleksime oodanud küll aktiivsemat osavõttu. II vooru kolm paremat olid

1. Jaan Salumäe
2. Ivar Lass
3. Urmas Aru

Kolmas voor viiakse plaani järgi läbi 3. märtsil.

Meistrivõistluste ajakava

Veebruar

· 03.02 valla MV koroonas, II etapp

· 10.02 valla MV mälumängus, III etapp

· 17.02 valla MV kabes, III

etapp Märts

· 01.03 valla MV suusatamises
· 03.03 valla MV males III etapp
· 24.03 valla MV sulgpallis III etapp

Aprill

· 07.04 valla MV lauamängude mitmevõistlus
· 19.04 Georgi Kange jõumehe võistlus

· 21.04 Lurichi kevadjooks

Mai

· 25.05 Pandivere rattaralli
· 31.05 Pandivere päev

Juuli

· 26.07 Väike-Maarja III triatlon

Ebavere radadel jätkub tervisespordiürituste sari Harjuta Terviseks!

NB!!!

Jooksurajad on valgustatud kella 21.00ni

Probleemide tekkimisel helistada telefonil 05290745.

Ants RIKBERG

Palju tänu!

Täname kõiki Väike-Maarja valla ettevõtjaid, vallavalitsust ja neid inimesi, kes igati on meie tegemisi toetanud. Teie abiga said teoks mitmed vajalikud laagrid ja huvitavad ettevõtmised.

Soovime kõigile edukat ja tegusat alanud aastat ning loodame jätkuvalt hästi sujuvale koostööle!

Noorte suusatajate nimel

treener Raul KÜTT

Maadlusuudiseid

14. detsembril toimus Lähte uues spordihoones JÕULUTURNIIR, kus osales 120 noormaadlejat 13st klubist.

Väike-Maarja maadluspoisid saavutasid järgmised kohad:
TANEL LAANEMÄGI - II
ALEN LEEMETS - 4.

PRIIT DIEVES - 5.
JANNO KOORT - 6.
RAIGO METSARU - 8.
JANNO MEIDLA - 9.
OLAVI KOORT - 12.
MARGUS UMMIK - 14.

Lembit KALTER,
treener

Teade

Seoses Väike-Maarja valla 2003. aasta eelarve koostamisega palume mittetulundusühendustel esitada oma finantstaotlused 2003. a eelarvest koos konkreetse tegevuskavaga Väike-Maarja vallavalitsusele hiljemalt 3. veebruariks. Toetame vallas laiemale üldsusele suunatud üritusi.

Info telefonil 95 759.

Anton Hansen Tammsaare – 125

Tuntud Eesti kirjanik Anton Hansen Tammsaare (30. jaan 1878 - 1. märts 1940) õppis Väike-Maarja kihelkonnakoolis 1892-1894 ja 1896-1897.

Koolikaaslased mäletasid noort Tammsaart kui kirglikku lugejat. Noorpõlveaegsed

kirjanduselamused jäid kirjanikku saatma terveks eluks. Oma 50. sünnipäeva künnisel tunnistas ta "Juhan Liivi "Vari" mõjus minusse pööraselt. Lugesin seda esmakordselt Väike-Maarja külmas klassitoas. Mind ei haaranud mitte see, mis ta ütles, vaid tunded, kuidas tema asju näinud. Ma olen aja jooksul vast Juhan Liivist intellektuaalselt üle kasvanud, kuid ei saa tema mõjust lahti".

Juba kooliajal alustas A. H. Tammsaare kirjutamist. Tolleaegne koolijuhataja Jakob Tamm koondas enda ümber kirjandushuvilisi õpilasi, kelle töid püüdis ta suunata lihtsuse ja selguse vaimus.

Siin veedetud aastate kohta on A. H. Tammsaare öelnud: "Väike-Maarjas puutusin esmakordselt kokku kirjandusega. Mind juhtis sinna Jakob Tamm."

Arnold Kivistu – 95

Eesti ajaloo keerulistel aastatel 1941-1959 oli Väike-Maarja gümnaasiumi direktoriks Arnold Kivistu (24. jaan 1908 Kaarma-Tagakülas – 5. juulil 1972 Tamsalus).

Hinnatud koolijuhti meenutas üks tema õpilastest Ester Mäe järgmiste sõnadega "Tema poolt koduseks tööks antud ülesandeid ei jätanud me kunagi tegemata. Vahetundides enne matemaatikatundi sai ikka omavahel arutletud ja tehtud kodutöödes viimaseid parandusi. Tunnis valitses hiirvaikus. Kui Kivistu vaatas läbi oma paksude prilliklaaside üle klassi, olime kõik hästi "vähikesed", pilgud suunatud vihikusse. Siis ajas ta päevikus näpuga järke ning kutsus korraga tahvli juurde mitu õpilast ülesannet lahendada või teoreemi tõestama. Hingasime kergendatult, kuid pinge ja mälupingutus jäi, sest jännijääja asemele kutsuti järgmine. Pidime uue osa kõrval alati kordama vana, sest kunagi ei teadnud,

millal seda võib vaja minna.

Vahetundides olime nagu noored ikka, aga kui kabinetist ilmus direktor, olime kõik vaiksed ja paid.

Me austasime ja hindasime teda. Matemaatikas saime tugeva põhja alla. Oma range ja koguka välimuse juures oli ta alati sõbralik. Tema poole võis oma muredes alati pöörduda. Ta kuulas kõik ära ja andis nõu".

Tuudur Vettik – 105

Helilooja ja dirigent Tuudur Vettik sündis 4. jaanuaril 1898 Unikülas, õppis 1907-1910 Avispeal ja 1910-1914 Väike-Maarja kihelkonnakoolis. See oli kohaliku muusikaelu õitseage. T. Vettik kirjutas "Sellel ajal oli Väike-Maarja muusikaelu väga ri-

kas: tegutses segakoor, meeskoor, sümfooniaorkester ja pasunakoor. Juhatajatena tegutsesid kooliõpetajad Märt Meos, Jaan Port ja Johan Elken. ... ehitati ka uus seltsimaja, mis andis uut hoogu. Võtsin osa kõikidest üritustest: laulsin koorides ja mängisin orkestris viiulit, Jaan Port oli hea viiuldaja – temalt sain õpetust viiulimängus. 1912 asutasin koolis kaasõpilastest sega- ja meeskoori, mida juhatasin ja millega andsin isegi kontserte seltsimajas. Sealt algaski minu muusikaline tegevus".

Reeli FREIENTAL

Mälestusi raamatukogus töötamise ajast

ERICH MEERJA

(algus septembrikuu infolehes)

Kui töötunnid täis said, panime raamatukogu ukse kinni ja asusime jõulutoitu proovima. Siis ilmnas, et jõulutoitudega oli kaasas ka pudelike kodukandis pruulitud metsakohinat. Selle juurde võttis raamatukoguhoidja Veera kapist välja purgi marineeritud räimedega. Saime vaevalt suu seks teha, kui kostis koputus. Ukse taga seisis kultuurimaja direktor Tiit Karis, kes taipas hetkeliselt olukorda. Kavalalt prilliklaase välgutades nuusutas ta õhku ja loetles sõnahaval ülitõsise näoga: "Silk, verivorst, puskar ja küüslauk."

Oma igapäevatöö kõrval tuli sel ajal kõigi riigiasutuste töötajatel ka kolhoosipõldudel käia. Seda nimetati efluskorras abistamiseks. Ühe pikema, kahehädalase töölaagri, tegin ma läbi 1952. aastal. Meid oli Väike-Maarja asutustest paarkümmend inimest, kes saadeti appi sügistõdes hätta jäänud kolhoosile.

Panime rõukudesse märga idanevat vilja. Osa inimesi käis kartuleid võtmast. Eks need õffide riided olid nii- ja naasugused ega sobinud hästi kurjade sügisilmadega porisel põllul töötamiseks. Aga õõbimisruum oli soe, magamiseks põhud põrandal. Tubli perenaisena tuntud raamatukoguhoidja Veera Kivisaar määrati kokaks. Ta tegi saadaolevast toidukraamist küllalt hästi süüa ja kõhud olid kõigil korralikult täis. Öhtuti, kui jalad ja turjad kuivaks jäid, kostis põhkudest naeru ja lõbusat jutuvada.

Selline ideoloogilisele tasemele tõstetud raamatukogutöö tüütas ja väsitas pikapeale ära. Vahelduseks ja eneseleldmiseks läksin mõneks aastaks tootmistööle Väike-Maarja piimatööstusse. Seal, juustuvanni kuumuses ja laagerduskeldri niiskuses, parkus nahk paksemaks. Raamatukogusse tagasi tulles püüdsin kõike seda, mis ülaltpoolt ette kirjutatakse, mitte liialt südamesse võtta.

Eks neil aegadel esines kultuuritööl üsna palju kaadri voolavust. Inimesed väsisid ja nagu kulusid selles pingestatud töös. Samamoodi kulusid-kadusid üldkasutatavad raamatud. Osalt ehk sellepärast, et raamat oli odav ja teda nii lahkelt

soovitati-pakuti, harjusid lugejad ka raamatuga hooletult ümber käima. Neid lõhuti, kaotati ja omastati kergel käel.

Meenub üks meesterahvast lugeja, kes kurtis, et tema koer vihkas kogust toodud raamatuid. "Niipea kui nende ligi saab, siis kohe hambad külge ajab. Seetõttu pean siit laenatud raamatud ikka kõrgemale riulile panema."

Raamatute vahelt leidsime sageli mitmesuguseid pabereid, vanu rahatahti ja ka mõningaid esemeid. Kuulsime, et taolistes asjades olevat üks Tallinna raamatukogu näituse teinud. Kõige väljapaistvamad eksponaadid olnud seal pannkoog ja käärid.

Niimoodi kirjult-kirevalt möödus mul raamaturiialite vahel ligi kolm aastakümnet. Sain muidugi palju lugeda, tegutsesin näiteringis ja lõpetasin kaugõppe teel Viljandi kultuurikooli. Sepitsesin tasapisi värsse ja kirjutasin raamatukogu kroonikat. Selle juures ilmnas, et kolimised olid nagu meie raamatukogu töö kindlaks koostisosaks.

Ise tegin kaasa kolm ümberasumist, millest viimane viis raamatukogu aleviku ääremale, ruumidesse, millega meie ise ega lugejad rahul ei olnud. Sinna, nagu asumisele, jäi raamatukogu kümneks aastaks. Kultuurimaja tagasikolimise toimus juba pärast minu lahkumist.

Sealtki tuli kümneaastase paigale oleku järel taas lahkuda. Aga see viimane kolimine oli raamatukogule kasulik. Nüüd asub ta uutes avarates, ajakohaselt sisustatud ruumides, kuhu on külalisena hea sisse astuda. Kuigi olud ja inimesed on teised, äratub raamatukogu eriline õhkkond nostalgilisi mõttekujutlusi.

Eriarvulised tähekkumid leplikult üksteise kõrval. Erivärvilisi tähekiiri langemas mõtteakendele.

Sina, raamatukoguhoidja, nii argiselt askeldamas nende helkide keskel.

Enese nagu kumerlääse kaudu, tähekiiri koondamas ja suunamas.

Kas sa ka pikapeale kiiritud ja väsid selles tähekiirte mõjuväljas?

Noppeid 1939. a. Virumaa Teatajast

Alljärgnevalt Asael Truu-põllu kogutud noppeid ajalehes Virumaa Teataja 1939. aastal Väike-Maarja ja siinse ümbruse kohta kirjutatust ning üht-teist ka üldisemalt.

Jaanuar 1939. a

02.01 - Kiltis peeti ÜENÜ KO 1938. a meistrivõistlused, osales 30 inimest.

- Väike-Maarjas oli ühine seltside jõulupuu: Isamaaliidu Väike-Maarja osakond, põllumeeste selts, maanaiste selts. 5. jaanuaril esineb Väike-Maarjas Isamaaliidu sekretär N. Kuks.

05.01 - Lumesahkadega hoiti lahti Rakvere-Väike-Maarja-Kilti ja Väike-Maarja-Simuna teed.

- Väike-Maarjas ületab rahva suremus sündivuse.

- 1938. a oli Virumaal: vargusi 880, murdvargusi 64,

tapmisi 16, röövimisi 9, raskeid haavamisi 25 ja 1 enesetapmine.

16.01 - 1938. a sündis Väike-Maarja koguduses kokku 106 last, maeti 93 surnut, kellest 15 olid üle 60a vanad. Leeris käis 89 inimest, abielu sõlmis 58 paari.

20.01 - 1938. a ehitati Virumaal 6 koolimaja, sh ka Väike-Maarjasse.

25.01 - Väike-Maarjast lahus endine postkontori ülem L. Raa, uus tuli Vöhmast – J. Asper.

- Tartust toodi Väike-Maarjasse nakkushaigus mumps, mis levis koolides. Õppetööd siiski ei katkestatud.

- Leinameeleolu Väike-Maarja gümnaasiumis. Progümnaasiumi õpilane Aino Aleksud haigestus pimesoolepõletikku, viidi Tartusse ja opereeriti. Teatati, et suri. Kool kogus pärja raha ja pani lehte surmakuulu-

tuse. Kolmapäeval teatati, et Aino elab ja on tervise juures ning tuleb varsti kooli. Eksitaja oli onu, kellele teatati, et laps on suremas – onu sai aru, et on juba surnud.

30.01 - Väike-Maarja tuletõrje selts pidas oma aasta peakoosoleku. Liikmeid oli koos 100, juhatus esimees Arnold Kask, sekretär Arnold Kivistu, juhatuses veel H. Väljaru, Arnold Saage. Pritsimajad olemas.

- Väike-Maarjas tuleb laulupäev 17.06.

- Väike-Maarja ühisgümnaasiumi toetamise seltsi aasta peakoosolek toimus 29.01. Kinnitati 1938. a aruanne. 01.01 oli arvete seis 2594.65 kr, võlg 160 kr, hoius 1950 kr, kassas 173.97 kr, tulud-kulud tasakaalus 6073.13 kr. Tulust suur osa gümnaasiumi õppemaks, 3394.35 kr. Eelarve kinnitati

summas 6775 kr. Juhatus: J. Imakaevu – esimees, K. H. Lipp – I abiesimees, Märt Meos – II abiesimees, A. Kask – kassahoidja, J. Nöges – sekretär. Juurde valiti J. Uustalu, J. Kaarna. Revisjonikomisjoni valiti Neemre, Heinpalu, Kivistu, loteriitoimkonda prl Saar, pr Neemre, hr K. H. Lipp, pidutoimkonda prl U. Eller, prl J. Ruubel ja prl I. Lepp. Alates 1.08 tuleb juurde gümnaasiumi III klass, laulupäeva tulud lähevad selle abistamiseks.

- Väike-Maarja Kaitseliit ehitab ajakohase lasketiiru, laiendatakse Kruusiaugu lasketiiru, laskekohti 6, ehitatakse hoone, maksumuseks 800 kr. Tehakse korjandus Väike-Maarja ümbruses.

JUMALATEENISTUSED

Väike-Maarja kirikus

26. jaanuaril kell 11.00
3. PÜHAPÄEV PÄRAST ILMUMISPÜHA

2. veebruaril kell 11.00
KÜÜNLAPÄEV

9. veebruaril kell 11.00
KRISTUSE KIRGASTAMISPÜHA

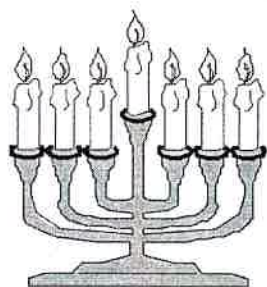
16. veebruaril kell 11.00
3. PÜHAPÄEV ENNE PAASTUAEGA

23. veebruaril kell 11.00
2. PÜHAPÄEV ENNE PAASTUAEGA

24. veebruaril kell 11.00
VABARIIGI AASTAPÄEVA JUMALATEENISTUS kirikus,
pärast seda aastapäevaaktus vabadussamba juures

Pühapäevakool pühapäeviti pastoraadis nooremale rühmale kell 12.30,
vanemale rühmale kell 13.30.

Koguduse vaimulik Ahto Mäe,
tel 61956, 051 17 552,
elukoht Ehitajate tee 7-10, Väike-Maarja.

Avispea kirikus

Igal pühapäeval
kell 10.30

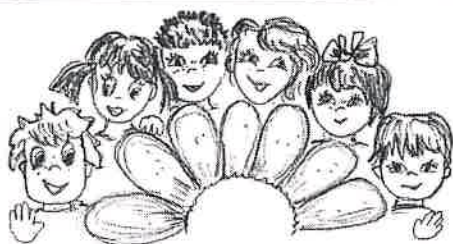
PÜHAPÄEVAKOOL
pühapäeviti kell 13.15.

Avispea kiriku vaimulik on Eerek
Preisfreund, telefon 35 450.

**EELK Väike-Maarja kogudus tänab
JÕULUJUMALATEENISTUSTE
läbiviimisel osutatud abi eest:**

- * Väike-Maarja Vallavalitsus
- * ASSF Pandivere
- * OÜ Pandivere Ehitus
- * Väike-Maarja Tarbijate Ühistu
- * Väike-Maarja Gümnaasiumi 12. klassi tütarlapsed
- * segakoor Helin

Ütle endale igal hommikul,
et tänane päev tuleb parem kui eilne
ja et ma olen võimeline rohkemaks kui arvasin.
Tean, et miski ei parane muretsedes
ja, et ma ei saa teha rohkem, kui anda endast parim.
Tean, et alati leidub midagi, millest rõõmu tunda
ja tunnen end suurepäraselt.
Ka täna teen midagi head,
siis pole põhjust muretsemiseks.

Õnnitleme 65. sünnipäeval austatud JAAN LIIVAMÄGE!

Väike-Maarja lasteaija pere

HEAD 2003. AASTAT!

Soovime Väike-Maarja valla rahvale

- tarka ettevõtlikkust,
- oskust anda õigeid hinnanguid nii tehtule kui tegemistele edaspidiseks,
- võimet vastu võtta mõistlikke otsuseid.

Tugevat tervist!

Juta ja Ants HAASMA

OÜ LANDEKER
ostab

kasvavat metsa ja kinnistuid,

hinnaga kuni 90 000 krooni/ha.

Tasu kohel!

Tel. 05110415, 05179866, fax 06335576

Päike on loojunud,
jäljed tasandab liiv ...

LEINO NURKMA	01.09.1939 - 11.12.2002
JEMIL LOMPEI	29.06.1935 - 16.12.2002
ELSA KUUB	04.12.1925 - 29.12.2002
ALIDE PÄRTELPOEG	18.05.1919 - 31.12.2002
ALEIDA-JOHANNA AIA	19.10.1913 - 07.01.2003
ANTS PREMETS	23.06.1939 - 14.01.2003

Noorte tervistav puhkus REMNIKU LASTE- JA NOORTELAAGRIS 05.august – 14.august 2003.a

Avaldused ja täpsem info vallavalitsuses, tuba 102,
Helle Ling, lastekaitse spetsialist, tel 95 762.

Igast päevast, tuleb loota,
sünnib väike ime...

ANGELIKA SMIRNOVA

06.11.2002

MARKUS ULEJEV

18.12.2002

ENELI KROLL

23.12.2002

Kasvage, olge rõõmsad, terved ja tublid!

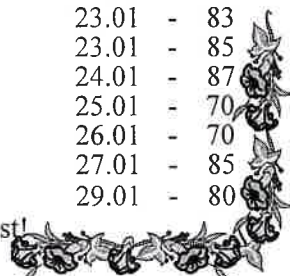

Õnnitleme eakamaid sünnipäevalapsi!

Olgu teil valgust üle varjude.
rõõmu üle murede.
tervist üle valude
ja foidu üle südamevarude.

MERI HINDREKUS	01.01 - 70
ERIKA-LEA METSALU	01.01 - 70
AINO MARTSEPP	01.01 - 80
HELMİ SIIMON	02.01 - 88
AINO ÕUNAPUU	04.01 - 80
HELMİ RESSAR	04.01 - 82
ARMILDE-LEONTINE KÜNNAPUU	05.01 - 84
AINO ALTMÄE	06.01 - 75
MARTA TEDER	07.01 - 82
NAIMA OSOLIN	10.01 - 75
HELLEN LAUMETS	11.01 - 81
LAINA ROHTMETS	13.01 - 85
HELGI SELGMÄE	16.01 - 70
LINDA PÖLLUSAAR	16.01 - 82
ERNA PETROVA	16.01 - 88
VAIKE KUMM	17.01 - 75
ÕIE-ROSINE RAVEL	18.01 - 82
ÕIE MIDT	19.01 - 75
LOORE TAMMUS	19.01 - 80
JENNY-MARIE RUUK	21.01 - 94
ALMA PILLI	22.01 - 93
HILDA LUMISTE	23.01 - 83
ELISAVETA LAAR	23.01 - 85
JAKOB TIILEN	24.01 - 87
ÕIE VELT	25.01 - 70
ANNA TEALANE	26.01 - 70
TATJANA KALJUMÄGI	27.01 - 85
ELSA PELLO	29.01 - 80

Soovime õnne ja tugevat tervist!
Väike-Maarja Vallavalitsus

95759 Ilve TOBRELUITS
ilve@v-maarja.ee

Väike-Maarja Vallavalitsus
<http://www.v-maarja.ee>

Trükitud trükikojas AGUR. Tel 23 999
Tiraazh 900 eks.